

COPIE DIN DOS. Nr.6. data Clujului 40001

40001 vol 94

RASPUNSUL LUI I. ANTONESCU DAT LA
SCRISORILE LUI BRATIANU.

CS 2-C9

1959933

P 000213, Vol. 94

P.213/94

1

Domnule Brătianu,

Am lăsat fără răspuns scrisorile D-voastră anterioare.
Am făcut-o din înțelepciune, fiindcă urmăream unirea
și nu vrajba.

Puteam să vă răspund, aducînd la bara justiției pe toți
vinovații de catastrofa morală și politică a țării, printre
care sînteți în primul rînd și Dvoastră.

Nația o dorește și o așteaptă de la mine.

Nu am făcut-o totuși, fiindcă nu am vroit să ațîț și
mai mult spiritele și mai ales, nu am vroit să dau un spectacol
care ar fi fost speculat de inamicii noștri.

Am lăsat ziua acestor răfuieți, pentru mai tîrziu.

Abuzați însă de răbdarea, de tăcerea și de înțelep-
ciunea mea și, rînd pe rînd, la scurte intervale de timp, îmi
trimiteteți, cînd D-voastră, cînd Dl. Maniu, avertismente, sfaturi
și acuzațiuni.

În virtutea cărui drept ?

Ce reprezentați în această țară, D-voastră toți foș-
tii oameni politici, în afară de interesele D-voastră egoiste
și un trecut politic total compromis și dureros ?

Uitați, Domnule Brătianu, că eu sînt omul muncii mele
și martirul greșelilor aceluia cari au primit în 1918 România
Mare și au dus-o după 22 de ani de conducere, în prăpastia
de unde am luat-o eu în 1940, pe cînd D-voastră sînteți unul
din profitorii și dărmătorii unei moșteniri mari.

În mai puțin de un sfert de secol, fiecare în parte
și toți la un loc, ați prăbușit lupta, sacrificiile și suferin-
țele duse și îndurate, 20 de secole, de poporul nostru, pentru
a face unitatea sa politică.

Orice apărare încercați și orice diversiune faceți
D-voastră, conducătorii politici de ieri, purtați pe umeri
această răspundere. D-voastră liberalii mai mult ca alții
fiindcă, și din opoziție și de la guvern, prin acțiunea d-voas-
tră de dirijare și de îndrumare a vieții noastre politice,

economice, morale și spirituale, exercitate direct și indirect, de pe băncile ministeriale, din birourile băncilor și din culisele politice, ați dus țara la catastrofa din 1940.

Stați față în față cu conștiința D-voastră, depănați cu corectitudine, pas cu pas, atît actele D-voastră, cît și pe ale aceluia cu cari, rînd pe rînd, v-ați întovărășit și v-ați acuzat, în fața nației dezolate, scandalizate și înmărmurite; răsfoiți toată colecția ziarelor din ultimii 40 de ani, începînd cu Universul și terminînd cu Viitorul și cu ziarele jidovești pe care se sprijinea naționalistul Dl. Maniu și vă veți reaminti : cine sînteți d-voastră și dumnealui; cîte păcate ați făcut; cum v-ați calificat singuri și cum v-a calificat nația; cîte răspunderi aveți.

Pentru a vă ușura munca, vă reamintesc, domnule Brătianu, că împreună cu dl. Maniu, v-ați acuzat public și zilnic în presă, în întruniri, în parlament de : "incapacitate"; "tîlhării"; "falsificări" și "furturi de urne" în alegeri; demonstrații ridicole, cu plată, "și pe socoteala statului", în București pentru obținerea puterii; "demisii în alb"; "bătăi și omoruri"; "călcarea legilor și constituției"; "luări de comisiune"; la toate furniturile statului; "traficările de influență" practicate de partizanii, deputații, miniștrii și președinții corpurilor d-voastră leguitoare; "scandalurile cu contingentările", cu "grîul britanic"; modul cum ați făcut reforma agrară și cum "ați profitat de ea"; "risipa avutului public"; "concesionările oneroase ale bunurilor statului"; "demagogie"; incorectitudine civică, provocată de faptul că atunci cînd erați în opoziție, dirijați ocult statul, în profitul intereselor d-voastră și ale jidanilor din ale căror consilii de administrație, mari și mici, făceați parte, iar de pe fotoliile ministeriale încurajați și favorizați, acopereați și mușamalizați, afacerile lor și ale D-voastră în detrimentul statului.

Adăogați, la acest bogat și concludent stat de serviciu al partizanilor și al adversarilor d-voastră de ieri, cu cari, ca întotdeauna cînd vă găsiți în opoziție sînteți azi prieteni:

- cazurile pe care Nația le ține numai în adormire, ale domnilor Tătărăscu, Bursan, Boilă, Aristide Blank și afacerea Skoda;

- ruinarea poporului prin dobânzile oneroase cari au prăbușit economiile, avutul și munca tuturor, de la țăran pînă la marele proprietar, de la micul pînă la marele negustor român;

- ravagiile făcute de conversiune și de concesionarea bunurilor statului, pe care am început să le răscumpăr eu ;
- împrumuturile externe, oneroase și umilitoare;
- introducerea controlului străin, la Banca Națională și Căile Ferate, comisioanele scandaloase și, veți avea, d-le Brătianu, imaginea unui trecut tragic, pe care l-am plătit atît de scump și pe care Nația întreagă o are permanent în fața ochilor săi.

Totuși, domnule Brătianu, cu toții credeți că toate acestea au fost uitate și, cu perfidia politicianistă de altădată - de totdeauna - atît de bine cunoscută, vă așezați cu cinism pe acest trecut, și, de la celdintîi dintre d-voastră, pînă la cel din urmă, încercați să acuzați și să sabotați pe sub mînă, opera de îndreptare și consolidare la care s-a antrenat toată Nația și să tăiați elanul unui om, care nu a avut, nu are și nu va avea, nici moșii, nici vii, nici pivniți de desfacere, nici bani depuși, nici industrii, nici consilii de administrație, nici safe-uri, în țară și străinătate, nici cupoane de tăiat, nici timp de pierdut la club și, care nu și-a pricopsit nici cumnații, nici nepoții, nici prietenii, nici partizanii, nici adversarii.

Chiar dacă am greșit, greșesc s-au voi greși, nu pot fi acuzat, domnule Brătianu, de nici unul dintre d-voastră, cari fiți încredințați, sînteți înfierăți și puși chiar de generația actuală pe banca acuzaților.

Dacă, va fi să fiu adus și eu pe această bancă, pentru că fac tot ceea ce un om putea să facă, nu numai pentru a salva un neam de la dezunire și de la prăbușire, dar și pentru a-l întregi și a-i asigura o viață nouă, în onoare și în muncă atunci, în nici un caz nu veți fi d-voastră acuzatorii și, în nici un caz nu voi fi pus alături de d-voastră și acuzat de aceleași greșeli ca d-voastră.

Fac această afirmare, nu pentru că mă simt vinovat cu ceva față de țară, dar pentru că știu ce au suferit, din antichitate și pînă azi, de la Socrate și Demostene pînă la Clemenceau, atîția nenumărați, mici și mari, oameni care și-au

servit poporul cu credință, cu devotament și cu folos și, mai ales pentru că nu am uitat că la Iași, în tragica primăvară din 1918 și chiar la București după, unire, s-a cerut trimiterea în judecată și condamnarea fratelui d-voastră, atât pentru că făcuse războiul, cât și pentru dezmățul creiat de nepriceperea d-voastră a tuturor, chiar de către aceia cari : ceruseră intrarea în luptă, care îl acuzaseră în 1914-1915 de lungă și dezmățata perioadă de neutralitate, cari au aplaudat cu frenezie intrarea în război și cari, ca culme a cinismului lor, erau ei însăși vinovați de modul cum fusese administrată și ruinată țara.

Eu și mulți alții încă în viață, nu am uitat ridicolul acestei îndrăzneli pe care istoria l-a înregistrat.

Oricum ar fi însă, eu nu voi putea fi acuzat de dvs. și nici pe aceeași bană cu dvs., pentru că nu sînt nici profitorul meritelor predecesorilor mei și nici șeful unei bande de corbi odioși, care au ajuns la conducere prin "minciună", "promisiuni", "furt de urne" sau prin "sprijin ocult masonic și iudaic" ci, sînt omul adus de un trecut onest și de voința unanimă a unei nații care, pentru a se salva, a făcut apel la mine, iar nu la dvs. sau la dl. Maniu și nici la domnii care stau în jurul dvs. și cu care ați făcut și faceți sistem.

Niciodată, pentru a fi salvată, Națiunea, Armata și corpurile constituite, nu am indicat numele dvs. sau al d-lui Maniu, în ultimii ani ai tragicei guvernări, care s-a sfîrșit la 6 septembrie 1940.

D-voastră, v-ați strecurat și v-ați alăturat acestei mulțimi, cu discreția impusă de instinctul răspunderii pe care o aveți și a dorinței legitime de a vă salva, și nu ați făcut nici un gest pentru a vă valorifica drepturile la conducere, cînd această mulțime spulbera un regim care era de fapt al dvs. și cînd acla un om nou, care eram eu.

Fiți încredințat, domnule Brătianu, că vă reamintesc toate cele de mai sus, cu durerea omului care constată că nu ați învățat nimic din tragedia care era să prăbușească, în 1940 și 1941, total și definitiv, un neam întreg nevinovat,

tragedie la care au contribuit în cea mai largă măsură oamenii care au guvernat-o ultimii 40-50 ani.

O fac :

- pentru că nu ați înțeles noblețea cu care am tratat intervențiile dvs. anterioare;

- pentru că încercați să vă creați, prin aceste intervenții, drepturi pe cari nu le aveți și situații pe cari le-ați pierdut total și de mult, prin greșelile dvs. de neiertat și prin unanima voință a poporului și;

- pentru a fixa, o dată pentru totdeauna, pozițiile pe care stăm, fiecare dintre noi, față de conștiința noastră, de popor și de istorie.

După această punere la punct de principiu, vă răspund punct cu punct, la acușările dvs. din ultima scrisoare.

Răspund, nu pentru d-vs. fiindcă știu sigur că, nici dvs. nu credeți în ceea ce afirmați și nu ați face dacă ați avea conducerea, ceea ce îmi cereți mie să fac.

Răspund prin urmare, numai pentru a clarifica, o dată pentru totdeauna, pozițiile pe care stăm fiecare din noi.

1) Afirmați, domnule Brătianu, că "sîntem în preajma iernei, amenințați de foame și de frig, pentru populația țării"

Este o îndrăzneală.

Vă doare de abia acum, ca întotdeauna cînd sînteți în opoziție, lipsurile poporului ?

Dar de ce, de 70 de ani de cînd guvernați direct și indirect această țară, nu ați dat poporului o altă îndrumare, o altă stare, l-ați exploatat și l-ați lăsat, la țară și la orașe, în halul de mizerie și sărăcie în care se zbate ?

Afirm și dovedesc cu cifre, domnule Brătianu, că nu ați făcut dvs. în 70 de ani, ceea ce am făcut eu în doi ani, pentru hrana țăranului și a săracului, pentru copiii lor, pentru ușurarea vieții lor, pentru răsplata muncii lor, pentru ridicarea satelor lor, pentru școala și biserica lor, pentru înlesnirea circulației bunurilor lor (șosele și căi ferate).

Conformîndu-vă procedeelor politicianiste, pe care le practicați în trecut, după cîteva luni de opoziție, agitați azi spectrul "foamei" și al "morții de frig" a bietului popor.

Ați mai făcut același lucru și în toamna trecută și nimeni n-a murit de foame.

V-ați uitat în pivnițele și în cămarile dvs., ale familiei și ale partizanilor dvs., când ați făcut și faceți această profecție ?

Puteti nega că, cu toată profecția dvs. alarmantă și defetistă din 1940 și 1941, nu a fost, în general, în țară o abundență mult mai mare ca în toate țările din Europa, cu toată vremea agricolă neprielnică și cu toată dezorganizarea pe care o aduce ca o consecință, catastrofa economică - rezultat al catastrofei granițelor - exodul, cutremurul, rebeliunea și războiul ?

Ați fost în piețele capitalei și ale tuturor orașelor, ca să vedeți abundența care este astăzi, cu tot acest an de groaznică secetă ?

Știți ce se petrece în jurul nostru în toată Europa din acest punct de vedere ?

Ați vorbit cu străinii și cu românii care călătoresc ?

Desigur că ați vorbit, desigur că știți domnule Brătianu, dar patima, invidia și neputința dvs. de a realiza și obiceiul dvs. de a ponegri, de a micșora sau de a nu recunoaște nimic din realizările altora, au făcut din dvs. ca și din toți partizanii dvs., oameni cari cred că prin îndrăzneală pot răsturna realitățile și cu cinism, pot murdări și devaloriza o muncă.

Un diplomat al unui stat neutru, venit de curînd în țară, a afirmat prof.dr.Teodorescu că nu mai un "nebun" se poate plînge de stările de la noi, cînd se știe ce se petrece peste tot în lume. (1)

Nu fac nici o comparație, dar vă întreb: cum puteți face dvs. afirmațiuni, atunci cînd nu cunoașteți nici chiar cît străinii, realitățile - toate realitățile - deși știți, ce efortări supraomenești se fac, pentru a face față unor greutăți nemaipomenite.

D-voastră, ați avut ani "grași" de belșug și de pace și v-ați bătut joc de ei.

Eu, am moștenit o catastrofă, am avut anii și condițiile cele mai potrivnice și am făcut totuși față situației.

(1) În Grecia, prețurile alimentelor cari aproape nu se mai găsesc, au crescut de 600-800 ori; un ou costă 16.000 drahme, carnea 17.000 drahme kg.!! etc.; cantitatea de hîrtie monedă a crescut de 9 ori.

Opera pe care dvs. încercați s-o stropiți cu noroi, este admirată și apreciată de toți străinii, chiar și de dușmani.

Au fost lipsuri și în iarna trecută.

Au fost și în timpuri normale lipsuri în anumite regiuni; dovadă, continuele agitații ale Moșilor, ale muncitorilor și ale minerilor din Valea Jiului și din alte regiuni industriale, pe cari, o memorie poate voit obosită, vă face să le uitați.

Acum ei sînt, spre nemulțumirea dvs. și a jidanilor de la Londra, liniștiți.

Nici jandarmi și nici unități militare nu stau concentrate cu arma la picior în mijlocul lor, cum stăteau permanent pe timpul dvs. și al dlui Maniu și nici nu trag să-i liniștească, după cum s-a procedat sub dvs. și sub dl. Maniu.

Care să fie cauza ?

V-ați întrebat, domnule Brătianu ?

Au fost lipsuri în iarna trecută; sînt și vor fi desigur și la iarnă lipsuri, dar vor fi și ele atît de grave și sînt eu vinovat de ele ?

Puteți, în fața conștiinței dvs., să afirmați că am dormit, că nu fac totul pentru a răspunde situației ?

Un sfert de țară a fost copleșită; căile ferate au fost dezorganizate ; populația am găsit-o în agitație, dezorientată, dezbinată, demoralizată, tineretul anarhizat; am trecut printr-un cutremur catastrofal; inundațiile și secetele cele mai mari, mi-au creat condiții de muncă cîmpului, cum n-au fost niciodată; am avut în 1940 și 1941, 400.000 de refugiați, mii de copii, de preoți, de funcționari, de adăpostit și de plasat; în ajunul unei ierni cumplite, a trebuit să refac clădirile publice, cazărmile, școlile, bisericile dărmate de cutremur, am găsit drumurile stricate și aparatul de stat anarhizat, înrăit, în mare parte compus din oameni fără instrucție, (1) generală sau specială, vechi bătauși electorali, politicianizați, rău plătiți ; armata dezorganizată, dezorientată, pe punctul de a se clătina ca disciplină; eram, pînă la intrarea în război, sub amenințarea continuă bolșevică, etc.

(1) Am găsit în administrațiile principale, din 34.000 de funcționari, 17.000 avînd numai 4 clase primare.

Toate acestea s-au petrecut în 2 ani cu o repeziciune amestecată și toate au fost rînduite, dominate, repuse în ordine, îndrumate pe calea unirii, a cinstei, a creațiunii, a onoarei, a încrederii.

Toate acestea, au fost făcute de cîțiva oameni pe care nu i-am cunoscut înainte, cu cari nu am avut legături politice s-au de prietenie, cari nu sînt prizonierii și tributarii nimă-nui; cari s-au sacrificat, cari nu au nici profit și nici odihnă, cari nu au partizani de satisfăcut, de plasat, de ghiftuit; cari nu taie cupoane, nu se țin de mese și de cinematografe, trăiesc modest și mănîncă ca și cei de jos, nu ca acei cari, deși nu mai au loc în hainele lor, agită totuși spectrul foametei pentru popor.

Nu va muri, domnule Brătianu, de "foame" și de "frig" poporul nici la iarnă, după cum nu a murit nici în iarna trecută cînd încercați să-l agitați de după paravan, cu aceiași perspectivă.

Vă tăiați singur craca de sub picioare, domnule Brătianu, cu aceste agitații.

Orice nouă mișcare socială, pe orice temă, va năruia definitiv și total, tot ceea ce dvs., cei bogați ați agonisit. Va fi moartea dvs.

V-am scăpat o dată.

Nu voi mai putea să vă scap a doua oară, dacă scap ordinea și liniștea din mîna.

Această elementară prudență, ar trebui să vă îndemne pe toți să stați alături de mine, în aceste grele clipe și să puneți umărul la muncă împreună cu mine, cari, prin muncă, prin sfaturi, prin exemplul unirii, să antrenăm la liniște, la muncă, la răbdare, la înțelegere, masele.

Dacă nu avem pîine și mălai îndeajuns, puteți să afirmați cu mîna pe cruce, că situația se datorește exportului, nepriceperii, trîndăviei, neprevederii, dezmățului, risipei sau căpătuirii ?

Nu, domnule Brătianu.

Nu puteți să o faceți, pentru că știți prea bine că nu am exportat nică ceia ce eram obligat să export și că s-a făcut tot ce omenește era cu putință, pentru a se asigura producția solului nostru, s-a făcut mai mult ca oricînd.

Atunci de ce acuzați ?

De ce nu vă dați seama că, în greutățile actuale și în starea de sensibilitate în care a ajuns poporul, locul dvs., - al acelora care trage sfori politice și economice - este alături de mine ci nu în tabăra care încearcă din dușmănie să anihileze și să saboteze eforturile pe cari le fac, pentru învingerea greutăților și pentru salvarea țării.

Dar și aceasta este o atitudine pe care țara sănătoasă, țara onestă, țara în imensa ei majoritate, o cunoaște și o califică după cum merită.

Mai agitați și spectrul frigului.

Ați înghețat iarna trecută ?

Si din acest capitol faceți demagogie. Stiți ce s-a petrecut din acest punct de vedere în țări cu alte posibilități și cu altă organizare decât a noastră : la Berlin, la Paris, la Viena, în Elveția, în toată Franța și Germania, în toată Europa. În schimb uitați ce a fost la noi.

Cu toată dezorganizarea pe care v-am reamintit-o, dar pe care nu eu am provocat-o, am făcut față și în iarna 1940-1941 și 1941-1942 la toate greutățile de combustibil.

Nu a fost școală, instituție publică, cazarmă, care să nu fi fost încălzită.

Comparativ cu greutățile de față, efortul este remarcabil și el depășește tot ce s-a făcut mai înainte, chiar în timpuri de pace.

Toate autoritățile, toate școlile, toate cantinele, și au fost câteva mii înființate într-un an, sînt de pe acum aprovizionate și cu lemne și cu alimente.

Așa era, domnule Brătianu, cazul în 1916, 1918 și 1919 cînd guvernați dvs. și cînd pădurile nu erau distruse, de dezmățul demagogic în care s-a zbatut țara după război ?

An fost atunci școlile, cazarmile, spitalele, autoritățile, la București sau la Iași, încălzite ?

Nu este imprudent să atacați și această problemă cînd generația care a suferit de incuria și de incapacitatea dvs. de a domina evenimentele de atunci, trăește încă ?

Fiți sigur, domnule Brătianu, că nu va muri nimeni de frig și mai ales nu veți muri dvs.

Pînă astăzi aprovizionarea cu lemne a trecut de 60% din necesar (1), iar în depozitele capitalei, nu mai pentru săraci se găsesc 5.000 vagoane lemne, cari vor fi sporite la 10.000.

Am luat măsuri, ca distribuția petrolului de încălzit să se facă automat, la mai multe centre de distribuție de cît în anul trecut și chiar la domiciliu.

Conducta, prin care se va aduce gazul de sonde la București, este în lucru.

Am introdus gazul metan pentru iarna viitoare la Sibiu, Făgăraș, Brașov.

Am amenajat în capitală, posibilitatea de a se depozita 1.000 vagoane de alimente pentru iarnă, ca ștoc de rezervă. În aceste depozite, a început să se depună cantități apreciabile de brînză, pește sărat, zarzavat conservat, miere, unt (2), ouă, marmeladă în cantități mari, etc.

În anul trecut, primăria nu putea depozita nimic, fiindcă nimeni, în cei 70 de ani ai guvernărilor democratice, nu a avut simțul prevederii. Totuși deabia astăzi pe aceste timpuri grele, îndrăzniți să purtați grijă de populația săracă a capitalei ?

Paralel cu acțiunea de aprovizionare, am pus ordine și în transporturi.

Am început în vara aceasta și voi termina, foarte curînd împletuirea șoselelor de acces în capitală, pe cari dvs. și ceilalți democrați, grijulii nu mai în opoziție de necazurile sărmanului popor, nu ați fost în stare de împletuiți în 70 de ani.

Din cauza acestei incurii și a lipsei depozitelor, capitala era în toate iernile, mai ales cînd zăpada era mare, într-o suferință.

Căile ferate dispun astăzi, datorită reparațiilor masive din ultimul timp, de circa 2.400 locomotive în circulație, față de 1.700 cîte erau în circulație în 1939.

Ele transportă zilnic, 6.000 de vagoane, adică mai mult decît transportau în 1939, cînd țara era întregită.

1) Vagoane de lemne transportate pînă la 11.X.1942: în țară - 270.236 vagoane, adică cu 61.172 mai mult decît se transporta se pînă la 11.X.1941. În București - 68.752 vagoane, adică cu 24.690 mai mult decît se transportase pînă la 8.X.1941.

2) Am pînă acum 40 vagoane, cantitate ce nu a existat niciodată în București.

Iată, domnule Brptianu, realitatea-.

Ea este constatată, recunoscută, și lăudată de străini și de toți oamenii cumsecade și nepătimăși din această țară; ea este mai presus de toate recunoscută de popor.

Astfel stînd lucrurile, sînt îndreptățit să vă întreb : aveți dvs. și în această privință, autoritatea morală să-mi aruncați cu piatra ?

Ați uitat cum ați pregătit și cum ați dus războiul trecut, în care ați intrat după una din cele mai îmbelșugate perioade economice pe care le-a trăit Neamul Românesc ?

Ați uitat în ce hal, ca instrucție, ca îmbrăcăminte, ca dotare, ca organizare și ca prevedere sanitară a fost Armata cu care am trecut Dunărea în 1913 ?

Ați uitat cît era de lipsită - deși ați avut 2 ani de neutralitate - armata cu care ați intrat în război din 1916 ?

Comparați-o cu aceia cu care am trecut eu Prutul în 1941 la 5 luni după groaznica rebeliune și la 10 luni după o și mai groaznică catastrofă națională.

Ați uitat, cîți au murit de foame în Moldova, cîți au murit de frig la Iași în spitale, cîți au murit de boli și de tifos exantematic, lipsei de nutriție și de igienă, a frigului și a dezorganizării ?

Ignorați poate, că rapoartele generalilor Berthelot și Greenley - aflate și în arhiva statului - către guvernele lor, au așezat pe fruntea dvs. pentru vecie pecetea incuriei și a incapacității ?

Ați uitat cum era îmbrăcat soldatul ?

Ați uitat că el pleca la atac fără armă, cu pantalonii rupți la spate, fără ciorapi, cu degetele ieșite din bocanc, fără mănuși, fără căciuli, fără cămașă și fără flanelă ?

Ați uitat că armata era hrănită cu gărgărițe și cu tărîțe; ați uitat cîți au murit de scorbut și de pelagră ; ați uitat că și regele țării stătea în frig și de pe masa lui lipseau alimentele; ați uitat catastrofa oprire a circulației din cauza blocării căilor ferate și a drumurilor; ați uitat spectacolul vagoanelor sparte, devastate și răsturnate cu roțile în sus, în lungul liniilor ferate și halul de murdărie și degradare în care au fost ținute, multă vreme și după război, treburile în circulație ; ați uitat că de la Iași la București se făcea în

iarna anului 1918 uneori 3 și 5 zile, chiar cu trenurile oficiale (1); ați uitat că atunci nimeni nu plătea, toți intrau și ieșeau din vagoane pe geamurile sparte; ați uitat câți călătoreau pe acoperișuri și pe tampoane și câți au murit și câți au degerat din această cauză; ați uitat că trenurile erau devastate, neîncălzite, pline de murdărie și de insecte, etc., etc. ?

Ați uitat ce a pățit populația din Moldova de la ruși, aceia din Dobrogea de la bulgari și aceia din Oltenia și Muntenia de la ocupanți ?

Ați uitat toate lipsurile în care ne zbăteam toți ?

Ați uitat că ați retras "pentru a-i salva", toți copiii de la 17 ani, în Moldova, unde au fost părăsiți, și fără nici o organizare și nici o îngrijire, au fost puși să sape la tranșee și lăsați să moară de frig, de foame, de tifos exantematic și de lipsă de adăpost?

Ei, nu au uitat-o domnule Brătianu.

Marea lor majoritate sînt luptătorii de azi, cari compără și vă judecă.

Ați uitat câți prizonieri au murit de foame, de frig și de boli în lagărele din Moldova ?

Ați uitat umilințele, violurile și devastările făcute de ruși în Moldova și Dobrogea ?

Ați uitat că aliații aduși de dvs. să ne apere, luau copiii noștri în lance, în trecerea lor prin sate, violau femeile și fetele, maltratau soldații și ofițerii noștri, băteau din picior și insultau autoritățile împingînd această odioasă procedare pînă la treptele tronului ?

Ați uitat, desigur, că în teribila iarnă de la Iași, regina țării, pentru a salva viața răniților din spitale, a fost nevoită, după ce făcuse mai multe cereri scrise fără rezultat, să meargă personal la faimosul general de tristă memorie Sacharoff, să ceară să-i dea două cisterne de păcură, din propria noastră păcură, pentru spitalele Spiridoniei ?

Ați uitat ruina financiară în care ne zbăteam și ați uitat că încasările statului și toată viața economică și industrială era într-atît de paralizată, dezorganizată și distrusă, încît în primăvara anului 1918 a trebuit să împrumutăm 10 milioane de la legatia Franței pentru a face față plăților ?

1) Astăzi ele circulă ca nicăieri în Europa, cu exactitate matematică, cu toate transporturile militare române și germane, la care au fost chemate să facă față.

Stiți cum merge astăzi încasările, și cu toate acestea îndrăzniți să faceți prevestirile pe care le faceți ?

Indrăzneala este cu atât mai mare cu cât, pe când le faceți, aveți în fața dvs. situația societății "Letea".

O am și eu.

V-o alătur totuși, pentru ca să o examinați, să reflectați și să vă judecați.

Ați uitat ce s-a petrecut în timpul trecutului război, care poartă pecetea nepregătirii cu care ați intrat în el și a haosului pe care l-ați creiat, datorită neputinței dovedită de a organiza un stat, de a conduce o acțiune grea și de a face față la catastrofe ?

Ați uitat că după război nu se mai găsea o vacă în multe sate și a trebuit să importăm chiar fîn și America ?

Numai războiul adusese, domnule Brătianu, toată această catastrofală dezorganizare ?

Poate cineva afirma că dvs. nu aveți nici o vină ?

2 Ați uitat disprețul pe care vi-l arătau toți, ura care se ridica din această cauză împotriva dvs. din armată, de la sate, din orașe etc. ?

Ați uitat că țara vocifera și se cerea trimiterea dvs. în judecată chiar de către partizanii dvs. ?

Ați uitat, că pe o iarnă cumplită, tratați evacuarea țării, a guvernului și a armatei în fundul Rusiei ?

Ați uitat în fine, că pentru a potoli patimile ați evacuat parlamentul și ați dat ultimele devize disponibile, aceloră dintre partizanii și adversarii mai colțoși, pentru a-i îndepărta, trimițându-i sub fel de fel de pretexte, la Kerson, în Anglia, în Franța și în America.

Așa a ajuns, dl.dr. Angelescu cu toată familia sa, pe socoteala statului, tocmai la Washington, iar alții la Tokio.

Când, trecutul acesta tragic nu este tocmai depărtat și când erați, pe acele timpuri, factor economic determinant în guvernul fraților dvs., cred, că cele mai elementar simț de onestitate v-ar impune, domnule Brătianu, să vă reamintiți toate acestea, înainte de a vă lua singur dreptul de a critica felul cum se conduce astăzi țara și de a arăta ca dezastruoasă, o situație care nu poate suferi, din nici un punct de vedere, comparație cu aceea de care - împreună cu toate rudele, cu tot partidul și cu tot sistemul dvs. de economie zisă liberală - sînteți atât de răspunzător.

Un elementar simț al realităților, ar fi trebuit să vă impună comparația stărilor de atunci cu stările de astăzi, și după aceea, să vă întrebați dacă este moral, corect și omenesc să mă acuzați, când cunoașteți moștenirea pe care ați lăsat-i și pe care am primit-o; știți cine sînt vinovați de ea, ați văzut prin cîte greutăți am trecut; știți că am venit la conducere, în timpurile cele mai grele și mai periculoase pentru stat și pentru conducător; și mai presus de toate, știți că am administrat și administrez țara fără partid și partizani, fără organizații bancare, ajutat de un singur om, domnul Mihail Antonescu și sabotat pe sub mîină de toți jidanii, de toți profitorii vechiului regim și de toată finanța și industria, patronate, pe față și din umbră de dvs.

Cu toate acestea, cu toată furtuna în care m-am zbătut și cu toate greutățile pe care le-am întâmpinat peste tot - atît în afară din cauza desconsiderării și disprețului care apăsau asupra neamului, datorită greșelilor conducătorilor din ultimii 20 de ani, cît și în interior, de la acei jidani și români, decăzuți din puterea lor de ieri, însă deținători și astăzi a tuturor posturilor de comandă administrativă și economică - totuși, am reușit să recapăt încrederea celor din afară, să provoc chiar admirația lor, (1) și am reușit să domin situația în interior, să creez, pentru clasa muncitoare, o evidență stare de prosperitate.

Am readus pacea interioară, am redresat armata și am înarmat-o cum nu a fost niciodată înarmată.

Soldatul nostru este, pe front și în spitale, îngrijit cum nu a fost niciodată de cînd există oștirea românească.

În loc de zdrențele, în care l-ați purtat dvs. în războiul și după războiul trecut, el are astăzi echipament complet de vară și de iarnă și face eforturi, ca toți să aibă în iarna viitoare pe front, căciuli, flanele, cojoace, ciorapi de lînă, mănuși de lînă, șaluri de gît, cizme de pîslă, bocanci, etc.

- 1) Fuhrer-ul a declarat public într-unul din marele sale discursuri că "ține de miracol ceea ce s-a realizat în țara românească într-un timp așa de scurt, de către un singur om".
- 2) În curînd nu va mai fi nici o diferență de înarmare, de echipare și de hrană între soldatul nostru și cel german!

Stocurile necesare sînt asigurate în marea lor majoritate și sînt îndrumate către front.

În loc de gărgărițele, buruienile și crăcile cu care ați hrănit dvs. armata de ieri, armata de astăzi primește pe front o hrană și o îngrijire aleasă, iar în spital, soldatul are tratament de sanatoriu.

Moralul soldatului, este acela pe care ar trebui și ați putea să-l constatați și să-l comparați, cu acela al soldatului de la 1916 ; disciplina lui este cum n-a fost niciodată; bravura lui, aceea pe care o citiți în comunicatele germane și în comentariile unanimității presei străine.

El și familia sa, primește la timp toate drepturile. Dovadă o fac mandatele trimise de pe front de ostași, mandate a căror valoare s-a ridicat în 1941 la 125 milioane lei, iar în anul acesta la 920 milioane lei.

Așa era pe timpul dvs.?

Soldatul român de astăzi, luat de mine în 1940, în halul bine cunoscut, a răspuns, la Turtucaia dvs., cu trecerea Prutului, Nistrului, Bugului, Niprului, Donetului, Donului, Cubanului; cu Cernăuții, Chișinău, Odessa, Kerci, Sevastopol, Feodosia, Donet, Harkov, Stalingrad, Novorosisk, etc., etc.

Cine are răspunderea felului catastrofal în care s-a comportat oștirea, în operațiile de retragere ce i s-au ordonat, în tragica și neuitata vară 1940 și cine are meritul elanului, ordinei, bravurii și exemplului pe care l-a dat aceiași oaste, însă altfel condusă, la luni mai târziu ?

Pe cînd, în războiul dus de dvs., soldatul român a fost purtat din înfrîngere în înfrîngere, în războiul acesta a mers din victorie, în victorie și a scris pentru poporul românesc și pentru prima dată de la Decebal, cea mai mare epopee eroică a neamului nostru, epopee care va scuti în viitor pe conducătorii politici, să se prezinte la mesele verzi cu fruntea plecată, cu spinarea încovoiată și cu mîna întinsă, fiindcă, poporul nostru va avea dreptul, după ce a făcut ceea ce a făcut și face, să bată cu pumnul în masă în caz cînd se va încerca din nou, nesocotirea drepturilor lui.

Dar, domnule Brătianu, fiindcă împreună cu tot statul dvs. major aveți deformarea politicianistă pe care o aveți, și mintea încărcată de preocupările materialiste pe care le aveți,

nu vedeți dincolo de stomacul, de casele de fier și de foarfecele cu care nu mai conținuți să tăiați cupoanele.

Chiar dacă, domnule Brătianu va fi să "suferim", iarna viitoare - și altele încă - "de foame și de frig", fiți sigur că acei care au suferit pînă acum "de foame și de frig", în întimpl. de belșug și pace, din cauza modului cum ați administrat țara, vor ști să mai sufere și să mai rabde, pentru că știu să sufăr și rabd și eu și fiindcă instinctul de conservare națională le spune că, fără această suferință, nu se va putea salva viitorul copiilor, liniștea și munca, pămîntul și onoarea unei țări, avutul și libertățile reale - nu acelea de falsă democrație - ale unui popor.

Bunul simț al modeștilor și infometaților depășește, domnule Brătianu, pe acela al ghiftuiților și îndrăzneților.

2) Afirmați, domnule Brătianu, "că în țară domnește o profundă dezorganizare a vieții economice".

Se poate domnule Brătianu să fie așa.

Dacă într-adevăr, așa poate fi calificată starea economică actuală, sînt în drept să vă întreb, - fiindcă pe cînd eu am la activul meu numai înfăptuiri, dvs. aveți numai distrugeri, dezorganizări și demoralizări - cum ați putea califica starea economică în care s-a sbatut Neamul, în timpul și după războiul trecut ?

Nu credeți, Domnule Brătianu, că îndrăsneala aceasta, nu este compatibilă cu numele pe care-l purtați, cu educația pe care ați primit-o, cu vîrsta dvs. și cu răspunderea pe care ar trebui să o aveți, pentru afirmațiile incorecte pe care le faceți?

Aceasta cu atît mai mult, cu cît, pe de o parte, nu ați putut să uitați ce a fost în războiul pregătit și dus de dvs iar, pe de altă parte, ar trebui să aveți conștiința incorectitudinii acestei afirmații?

Pentru cazul însă că nu o aveți, alături la acest răspuns numai pentru judecata oamenilor și a istoriei, o serie de grafice care arată și la suprafață și în adîncime, care sînt realitățile economice militare și financiare actuale, nu numai față de acelea pe care le-am găsit în 1940, cît și față de acelea pe care le-ați creiat dvs. în timpul și după războiul trecut.

Priviți-le, judecați-le și judecați-vă.

Pe cînd, la războiul actual, țara de la un capăt la altul

al ei, este în toate domeniile un vast şantier, pe timpul războiului dvs. era un morman de ruine.

Cu vorbe, cu sforării şi abilităţi democratice şi demagogice, aţi putut să vă strecuraţi printre ruine şi să profitaţi chiar de ele, speculând neconţinut slăbiciunile, bunătatea şi, lipsa de maturitate politică a poporului; însă faptele rămînd, fapte.

Conformîndu-vă vechilor obiceiuri incorecte, încercaţi, trăgînd concluzii din informaţii superficiale, să provocaţi confuzie şi să acuzaţi.

Cu prilejul memoriilor dvs. anterioare, v-am atras atenţia asupra acestui procedeu greşit şi neloial şi v-am rugat şi personal şi prin nepotul dvs., să treceţi pe la Preşedinţie şi pe la toate ministerele, pentru a vă informa de realităţi şi - nu mai bazat pe ele - să formulaţi criticile şi obiecţiunile dvs.

Dar, în loc de a adopta această procedare, care este singura corectă, pentru un om conştient de responsabilităţile ce decurg din afirmaţii eronate s-au pătimase, aţi preferat (1) să vă luaţi informaţii despre "haosul, dezastrul, foametea şi dezorganizarea" care domneşte în ţară şi despre "revolta" armatei şi a populaţiei împotriva mea, de la crainicul jidan, care de trei ori pe zi, informează neamul românesc, de la radio Londra, de "adevărata situaţie" afirmînd enormităţi şi care-i dă sfaturi şi-l învaţă să dezerteze, să saboteze, să se revolte, să mă omore, etc.etc.

Luaţi-vă pe viitor, domnule Brătianu, informaţiile de la noi şi fiţi sigur că ele vor fi corecte, absolut corecte.

Pentru că nu vreţi, intenţionat, să vă daţi această elementară şi patriotică osteneală, vă arăt, în graficele care însoţesc acest răspuns care sînt realităţile şi în acest domeniu.

Dar, chiar neavînd la dispoziţie aceste grafice, se poate afirma din stările de fapt, ce se văd şi se simt zilnic şi la fiecare pas, peste tot în această ţară, că la noi "domneşte o profundă dezorganizare a vieţii economice"?

Dvs. ştiţi, cel puţin cît omul cel mai lipsit de experienţă, că o viaţă economică "profund dezorganizată, provoacă în primul rînd, grave tulburări sociale, oricît de grele ar fi măsurile de represiune şi oricît de tare ar fi mîna administraţiei, a poliţiei şi a armatei".

1) Ca şi mai toţi aceia cari vă mai înconjoară şi care oftează după epoca lor de aur, cînd trafica cu influenţa lor, participau la toate comisioanele, storceau parazitlar din nenumărate consilii de ad-ţie, străine şi evreeşti, a căror coadă de topor erau, îşi făceau legi protecţioniste, etc.etc.

Cînd viața economică este profund dezorganizată, poporul iese în stradă și protestează, sparge geamurile, omoră.

Unde a fost sau este cazul la noi ?

După 2 ani de guvernare, de greutăți cumplite și de război, merg și astăzi în mijlocul poporului, la sate, la orașe, în industrii, iar mulțimea care se adună, fără să fie adusă, fără să o chem, mă aclamă, mă înconjoară cu dragoste și cu sentimente de respect.

Chiar zilele trecute, s-a petrecut o asemenea scenă în Obor, unde m-am dus fără să mă anunț și de unde nu mai puteam să plec cu toate efortările pe care le făcea poliția, pentru a ține mulțimea departe de mine.

Sînt astăzi, peste 20 de orașe și centre mari industriale în care nu se găsește nici o unitate militară.

Se poate menține ordinea pe care o simțiți, care vă dă liniștea și îndrăzneala să scrieți memorii, dacă ar fi "dezorganizare economică și administrativă" ?

Ar putea fi menținută liniștea în țară, de oameni care o mint, o fură, o administrează prost și o provoacă cu măsurile luate, cum ați provocat-o și ați exasperat-o în timpul de pace și de belșug dvs.?

Ați îndrăznit să faceți și dvs. în timpul și după războiul trecut ceea ce fac eu astăzi ?

Comparați starea aceasta de fapt, cu ceea ce se petrecea sub guvernările dvs. și ale regelui Carol II și nu veți putea nega că, de la războiul trecut și pînă azi, nici un guvern nu s-a bucurat de atîta liniște ca guvernul meu.

Nu am mai avut nevoie, după rebeliune, să intervin cu poliția, cu jandarmii sau cu armata, nicăieri.

Niciunul dintre străinii care circulă prin țară, nu are impresia că ne găsim sub stare de asediu.

Așa era pe timpul dvs. chiar în perioadele de pace ?

Semnele stării de asediu, nu se mai văd pe nicăieri și nu le mai simt decît ticăloșii.

Baionetele și patrulele militare, cu cari dvs. ați ținut cursurile în universități, întrunirile, alegerile și cu cari, ați menținut ordinea timp, de 20 de ani, au dispărut și din universitate și din stradă.

De la sate, pînă la universitate, de la regiunile industriale pînă la mahalale, peste tot și în toate, este ordine și liniște.

Crimele și furturile s-au împuținat.

Vagabonzii și derbedeii au fost strînși iar în închisori domnește ordinea.

De la cel mai sărman și pînă la miniștri, toți muncim fără odihnă.

Căile ferate sînt într-o ordine desăvîrșită și circulă cu o regularitate matematică : parcurile de vagoane și locomotive au sporit considerabil ; s-au făcut în doi ani atîtea linii noi, dublări, terasamente, poduri, gări, semnalizatoare, de la frontiera de vest pînă la Bug și cu un ritm de execuție, unite în activitatea căilor ferate, cîte nu s-au făcut în 22 de ani de pace și de timpuri înfloritoare, cu toate împrumuturile străine contracte în acest scop ; capacitatea liniilor ferate, noi și vechi a sporit, realizîndu-se astfel atît din punct de vedere militar cît și politic, o mare îmbunătățire a situației.

Adăugați la această activitate, într-adevăr prodigioasă noile conducte construite și în curs de construcție, cît și faptul că vom trece în campania viitoare la electrificarea unor anumite linii și veți avea impresia exactă a activității din acest compartiment de lucru, pe care l-a deschis noul regim.

Drumurile, domnule Brătianu, au mers și ele în guvernarea mea în acelaș ritm.

Basarabia va avea, în toamna anului 1943, toate șoselele strategice și economice, pe care nici regimul rusesc, nici regimul trecut și nici cel bolșevic, nu au reușit să le facă în timp de 130. de ani.

Mare parte din aceste șosele sînt gata și au fost date în circulație. La anul, Basarabia va deveni din provincia cea mai rău dotată în drumuri, una din cele mai bogate din țara noastră în această privință.

În Tara Moșilor, s-au construit în doi ani peste 450 km. de șosele noi. S-au făcut în acești ani aproape toate șoselele pentru construirea cărora au alergat sute de ani la Viena și 22 de ani la București, fiindcă din cauza lipsei lor nu puteau să exploateze pădurile, care sînt singurul lor mijloc de existență.

În paralel cu această mare operă, se fac acolo industrii casnice, care îi va scoate în viitor din starea de mizerie în

care se zbat de 1.000 de ani.

În afară de aceasta, nu este drum în toată țara, pe care să nu se fi cărat piatră de Ministerul Lucrărilor Publice și de administrațiile locale.

Soseaua București - Pitești - Craiova și toate drumurile Ghelmegeanu - pentru care s-au cheltuit miliarde și care nu au ținut nici un an - sînt în curs de refacere și vor fi durabile.

Regiuni lipsite total de comunicații, precum și orașe pe cari nu ați fost în stare să le legați între ele, cu șosele și căi ferate, de la unirea Principatelor și pînă azi, Brăila-Galați, Brăila-Buzău, Brăila-Rm.Sărat, Făurei-Urziceni-București-Craiova, București-Călărași etc. vor fi dotate pînă la anul.

Mai sînt și alte șosele de mare trafic, în refacere totală, șosele pe care dvs. le-ați ținut în starea universal cunoscută, ceea ce a adus regimurilor dvs. calificarea pe care o cunoașteți și pe care o meritați.

Am răscumpărat telefoanele, pe cari, "democrația naționalistă" le dase cu totul pe mîna străinilor, compromițînd și apărarea națională și veniturile statului.

Toate satele din Moldova, Bucovina și Basarabia, au la ora aceasta, domnule Brătianu, telefoane moderne și sînt legate, prin fir dublu, cu centrele administrative de plasă și de județ.

Pînă în iulie viitor, operația de înlocuire a vechilor aparate telefonice și construcția liniilor noi, va fi terminată și în Muntenia, Oltenia și Dobrogea; aparatele necesare au și sosit din străinătate.

Cunoașteți care era situația și știți că nu se putea face administrație, fiindcă satele erau complet izolate.

Eu, am înlocuit telefoanele arhaice cu clape, model 1900, cu aparate moderne; am înlocuit sîrma ghimpată, cu care unele posturi erau legate între ele, prin sîrmă nouă și am construit linii noi.

Ce ați făcut dvs. în România Mare în această privință ?
Nimic.

Ați lăsat totul să se strice.

Ați menținut un sistem învechit și ați consumat și la acest capitol, zestrea lăsată de predecesorii dvs.

Iată, domnule Brătianu, cum se prezintă astăzi, situația primului element de care depinde o bună economie națională, circulația și transmisiunile.

De altfel, realitățile apar din cifre.

Comparați creditele date de mine pentru căi ferate și drumuri în 2 ani, din fonduri bugetare ordinare, cu acelea date de regimurile dvs., din împrumuturi oneroase și mai ales, comparați cu ce s-a realizat cantitativ și calitativ cu aceste credite și judecați.

Eu vă pot asigura că, dacă și șoselele construite sub mine vor dura cât au durat șoselele "democratice tip Ghelmegeanu" voi împușca fără ezitare pe vinovați.

Trec acum la un alt mare capitol al economiei naționale, și anume alimentația.

Nu am nevoie să insist prea mult.

Evidența transformă, în ridicol orice încercare de a nega stările de fapt.

Duceți-vă și dvs. la Obor și veți vedea ce am văzut și eu chiar după închiderea pieții : munți de cartofi, de fructe, de legume, de lăzi cu pește etc.

Aceiași stare de prosperitate, din acest punct de vedere este în toată țara cu toată seceta și cu toată vremea atât de potrivnică.

Este regretabil, că nu ați fost la expoziția agricolă care s-a deschis dăunăzi la Sibiu.

Pe cînd străinii se minunează de abundența care este în această țară, de mărfurile care sînt încă în prăvăliile noastre, de aspectul orașelor pe care le cunoșteau altfel, dvs. calificați această stare drept catastrofală.

Ziaristii finlandezi întorși la ei, după o scurtă vizită făcută la noi, au afirmat în presa lor, că aici este o țară "de vis și bogăția ei este de basme".

Am tras această concluzie, nu mai din ce au văzut că este în piețele și magazinele noastre și fără să știe ce mai este în cămarile, pivnițele și "garderoabele" dvs. și ale tuturor acelor care au indecența să afirme că vom muri de foame și de frig.

Am adus d-le Brătianu în patrimoniul public, în 2 ani, aproape 8.000 de tractoare, dintre cari 4.000 au fost capturate și sînt în marea lor majoritate în funcțiune.

Ați fost împotriva acestei acțiuni de prevedere. Intr-un memoriu anterior, ați afirmat că este o greșeală ceea ce fac, că nu este nevoie de tractoare și că, prin aducerea lor, voi

provoca șomajul brațelor agricole și forestiere.

Ce s-a ales și din această prevestire înțeleaptă a dvs. se vede.

Avem astăzi, criză de brațe și în fabrici și la câmp și în păduri.

Era surplus de brațe în timpul dvs., fiindcă în afară de jaf și de politică nu se făcea decât spoială de muncă.

Avem astăzi lipsă de brațe, fiindcă am intensificat munca în toate domeniile, au pus pe toți la treabă și am deschis peste tot, noi șantiere de lucru.

Cine afirmă că mobilizarea și pierderile războiului au provocat lipsa brațelor, este de rea credință.

Intr-adevăr, la populația actuală de 16.800.000, nu am mobilizați pentru armată, decât 5 - 800 (1) mii de oameni și nu am pierdut în medie decât 70 - 80 mii de oameni - morți și răniți.

În schimb, avem în plus peste 400.000 de refugiați și 100 mii de prizonieri.

În consecință, armata sustrage de la muncă, numai 200-300 mii de brațe, ceea ce corespunde epocilor normale, deoarece reprezintă efectivul pe care, în timp de pace, armata îl trage anual din ogorul muncii.

Avem totuși criză de brațe, și cât de mare ar fi fost ea, dacă nu aduceam la timp tractoarele, plugurile, mașinile agricole etc.

Ar fi fost ceea ce doriți să fie "foamete" și, ca o consecință, "catastrofă economică", fiindcă fără tractoare și fără pluguri, nu ași fi putut ara și însămînța, în 3 săptămîni, în primăvara trecută. 11 milioane hectare și în acest caz, date fiind atît condițiile neprielnice în care s-au făcut semănăturile cît și seceta care a fost în vară, s-ar fi produs într-adevăr foamete.

Si ar fi fost cu siguranță o catastrofă, domnule Brătianu, dacă ați fi guvernat dvs. țara, fiindcă, potrivit mentalității dvs., nu ați fi comandat la timp tractoarele și mașinile în străinătate.

Vom avea cele necesare traiului și, la iarnă, fiindcă am fost prevăzător și am înmulțit într-o măsură considerabilă, - prin comenzi făcute la timp în Germania și în alte părți -, uscătorile de fructe și de legume, fabricile de marmeladă și de conserve, de lapte și de brînzeturi precum și posibilitățile pescuitului.

1) Cifrele au variat în cursul anului.

Din cauza aceasta, avem astăzi în depozite, cantitățile de marmeladă, de conserve, de legume, de fructe, de pește, de unt, de grăsimi, de săpun și de brînză, pe care nu le-a cunoscut nicio dată economia națională.

Dați-vă osteneala și cercetați ce am în depozite în această oră și ce se va mai fabrica și depozita pînă la sfîrșitul toamnei de către armată, I.N.C.O.P., Ministerul Aprovizionării, particulari etc. și veți vedea că situația este cu totul alta.

Pescarii, mi-au afirmat dăunăzi în Obor, că de cînd sînt nu au avut atîta pește proaspăt de vînzare și nu au sărat atîta.

Aceasta este o realitate și nu o afirmație de circumstanță.

Cînd am venit la guvern, era o criză foarte acută de săpun și nu se găsea de loc nici în depozitele statului.

Astăzi - și faptul face mirarea străinilor - la noi săpunul se poate cumpăra, peste tot, fără cartelă și în orice cantitate.

Vă mai reamintiți ce era în războiul trecut ?

Atunci, soldatul și țăranul, nu primeau cu lunile nici un gram de săpun și din această cauză am avut acea invazie a păduchilor cu tot cortegiul ei de calamități.

Dar atunci era rai, pentru că guvernau frații dvs. și Partidul Liberal, iar acum este "catastrofă", domnule Brătianu, fiindcă guvernează un om care nu este "de al dvs." care nu se lasă nici dus, nici intimidat de dvs.

Iată, domnule Brătianu, starea alimentară a țării.

Ea nu va fi în nici un caz catastrofală, fiindcă armata, instituțiile publice, căile ferate, mare parte din funcționarii statului, regiunile miniere și industriale, cantinele școlare (s-au organizat și vor funcționa circa 200 în capitală și peste 2.000 în țară), căminele studentești, restaurantele și depozitele Consiliului de Patronaj, sînt de pe acum aprovizionate pentru toată iarna.

Primăria a angajat și va avea în depozitele proprii, 1.000 de vagoane de alimente, față de zero vagoane cît avea sub regimurile dvs.

Va fi o greutate cu pîinea și cu mîlaiul.

Deși ne zbatem în greutăți, totuși sper că le vom învinge cu înțelegerea tuturor, mai puțin a aceloră din jurul dvs., cari,

împreună cu dvs., caută cu lumînarea să găsească lipsuri și cari, pe cînd își umplu pivnițele și cămările pînă la refuz, strigă că vom "muri de foame".

Vom judeca cîndva și acest proces.

Stiu tot ce se vorbește și ce face fiecare, dar am răbdare și privesc cu dispreț la agitațiile neputincioșilor.

Mai am, d-le Brătianu, dificultăți cu încălțămîntea și îmbrăcămîntea.

Dar cine nu le are ?

Cînd, în timpuri de război și unde, pe întreg pămîntul, este astăzi în această privință o situație normală ?

Ați menținut dvs. și din acest punct de vedere situația normală în războiul trecut ?

Ați uitat că atunci armata și țăranii erau desculți, că numai cîteva luni, după începerea războiului, nu se mai găsea nici lînă, nici bumbac, nici in, nici cîneapă, nu se mai găsea nimic?

Puteți compara situația de astăzi cu aceia de atunci ?

Puteți crede încă și puteți afirma ce vreți.

Omul de bună credință știe că, cu toate că am moștenit o stare de izolare, de epuizare și de lipsuri, care nu se pot compara cu abundența care a precedat intrarea în războiul din anul 1916, am reușit totuși, în 2 ani, datorită unor măsuri chibzuite, a organizațiilor create și a ordinei instaurate, să am armata bine îmbrăcată și bine încălțată; am asigurat prin dezvoltarea la timp a culturilor textile, să fac față onorabil la îmbrăcămîntea populației rurale și să realizeze materiile prime cu care încep să echipiez, deocamdată pe o scară încă redusă, pe funcționari cu familiile lor și regiunile industriale.

În tot cazul, pînă acum, nici la țară și nici la orașe, nu au apărut semnele unor grave lipsuri ; dimpotrivă, la toate manifestațiile oficiale și sărbătorile populare, mulțimea se arată încă foarte bine îmbrăcată și foarte bine încălțată.

Dovada acestei afirmații, ați fi avut-o, dacă vă duceați la expoziția din Sibiu, unde țăranii romîni din tot județul, s-au prezentat săptămîna trecută cu vitele și produsele lor agricole pe același picior de egalitate cu șășii, iar bogăția vestimentelor lor, a făcut și mirarea și admirația străinilor.

Acelaș lucru l-am constatat și în alte locuri.

Mergeți și vedeți, cum sînt echipați lucrătorii din fabricile militare, și comparați starea lor cu starea acelor din

fabricile dvs.; dar mai ales, comparați ce s-a făcut din punct de vedere social și igienic în aceste fabrici și peste tot în țară, cu ceea ce ați făcut în întreprinderile dvs. liberale care au mare vechime și venituri mult mai mari.

În 30 de ani de funcționare, "Casa Muncii" nu a înfăptuit pentru muncitori, ceea ce a înfăptuit în ultimii 2 ani.

Va veni însă, vremea socotelilor și pe acest plan.

Iată situația sub raportul alimentar și al îmbrăcăminteii populației și armatei.

Exceptând, populația săracă de la periferia capitalei și țiganii, situația este încă mulțumitoare și nimic nu vă poate determina, pe bună dreptate, să o calificați "catastrofală".

Cercetarea garderobelor dvs. și mai puțin.

Stăm, domnule Brătianu și în această privință, mult mai bine decât stau multe țări din Europa.

Dovadă, o face și faptul că toți străinii care trec pe la noi, admiră abundența, cumpără ce vor și cât vor și afirmă că prețurile la majoritatea mărfurilor sînt mai mici ca oriunde în Europa (1).

Situația o datorăm, cu toate aparențele contrarii, atît spiritului gospodăresc și de economie românească, cît și măsurilor pe care le-am luat de la începutul guvernării, pe de o parte pentru sporirea culturii textilelor și creșterii vitelor, iar pe de altă parte, măsurilor luate din timp pentru cruțarea lor, organizarea strîngerii lînii și raționalizării fabricației, precum și aducerilor masive din străinătate - în limita maximă a posibilității - a materiilor prime necesare.

Sîntem într-o continuă transformare a fabricilor noastre astfel încît, prin utilizarea materiilor prime proprii, să ajungem, chiar dacă războiul va mai dura, să preîntîmpinăm lipsurile care se vor accentua.

Stau, și în această privință, cu conștiința senină în fața acuzațiilor ce încercați să ridicați, fiindcă am făcut tot ce omeneste era posibil, pentru a înlătura enormele greutăți provocate atît de război, cît mai cu seamă de lipsa de prevedere și de organizare a regimurilor care s-au precedat.

1) În Grecia, un amiral, nu reușește să cumpere cu leafa lui pe o lună nici trei "ocale" de grăsime.

Deși erau avertizate, de enimenta izbucnire a unui nou război, mai greu și mai mare decât cel trecut, totuși, nu au luat nici o măsură pentru a putea să înlăture lipsurile și greutatea pe cari, fatal, le provoacă războiul modern și cari erau cunoscute dintr-o recentă și tragică experiență.

Trec, domnule Brătianu, la capitol industrial.

Desigur că situația este gravă, dar din ce cauză ?

A mea, a dvs., a războiului ?

Ei bine, îndrăznesc să afirm, că ea este gravă nu numai din cauza războiului, dar mai ales din cauza dvs., a oamenilor care ați guvernat și politicește și economicește și bancar această țară.

Stiind că furtuna vine, v-am prevenit încă din anul 1933.

Ca șef de stat major, am atras într-un act oficial atenția "conducerii statului", că Europa se îndreaptă cu pași repezi către un nou război; am prevenit că vom fi din prima zi a izbucnirii lui mai izolați ca în trecutul război și am cerut înarmarea și reorganizarea țării, în vederea războiului, crearea și transformarea din timp a industriei proprii, stocarea din timp a materiilor prime care ne lipseau și organizarea industriilor pe baza fabricării materiilor prime produse în țară.

Ce s-a ales din acest strigăt de alarmă, o știți.

Răspunsul a fost : înlăturarea mea ; risipa criminală a devizelor, de pe urma căroră statul a pierdut sume enorme ; stocaj de devize în America și Londra, în loc de a se cumpăra materii prime la prețurile dezizorii de atunci, față de cele de azi ; continuarea pe o scară și mai întinsă, a creerii de industrii pe bază de materii prime importate - textilele în special - și crearea de fabrici pentru transformarea semifabricatelor importate.

În schimb, nu s-a făcut nimic, pentru industrializarea produselor solului, pentru instrucția contingentelor mobilizabile, pentru promovarea, instrucția și antrenarea numeroaselor cadre, pe care le reclamă o armată modernă mobilizată, pentru organizarea apărării antiaeriene a teritoriului, nimic în privința măsurilor care trebuiau luate din timp pentru mutarea rafinăriilor și scoaterea lor din îngrămădirea în care se găsesc astăzi, îngrămădire care ar fi putut fi și mai poate încă să fie, cauza esențială a unei catastrofe militare, economice și politice.

Nu s-a făcut nimic, nimic, domnule Brătianu, cu toate că guvernarea a fost a dvs., deși fără dvs. în guvern.

În această situație, ne-a surprins războiul general.

În această situație - și mai agravată prin măsurile luate și concesiile de ultimă oră, făcută de dl. Tătăreanu și Giurgutu, am găsit eu țara la 6 septembrie 1940.

Nici un stocaj de materie primă, pentru nici o industrie; nici un angajament serios, pentru aducerea lor, cel puțin în ultimul ceas.

Dimpotrivă, se continua sistemul de export de devize și se studia chiar evacuarea aurului Băncii Naționale.

Dacă întârziem lovitura de stat, se perfecta și această criminală operație.

Lecția tezaurului evacuat la Moscova în 1917, care a fost urmată de atâtea alte greșeli (schimbul oneros al coroanelor și rublelor, importul de articole de lux, exporturile de capital, concesiunile oneroase, risipa etc.) cari au provocat catastrofa noastră economică în care ne-am zbatut după război, nu servise la nimic.

Manevra, era cu atât mai criminală, cu cât era încercată de oamenii care au făcut parte din sistemul, care a avut tragica inspirație, să evacueze tezaurul a cărui valoare este astăzi, după arătările oficiale ale Bpncii Naționale, de peste 1000 de miliarde lei.

Totuși, domnule Brătianu, nu am dat înapoi în fața greutăților găsite și a situației catastrofale, creiată creditului, comerțului, agriculturii, industriilor noastre de toate categoriile.

Dovada activității noastre, este că majoritatea lor sînt și astăzi în funcțiune.

Sforțările supraomenești făcute pentru adaptarea și aducerea materiilor prime, în orice condiții și oriunde le-am găsit, au dat, în mare parte, putința întreținerii unei activități industriale, care satisface oarecum nevoile, și care a împiedecat ivirea șomajului.

Capturile de război, care se ridică pînă acum la 13.000 vagoane din care 7.000 sînt deja în țară, au contribuit și ele într-o largă măsură la menținerea ritmului fabricației.

Iată evidența, domnule Brătianu.

Examinați graficele și veți vedea că am dat industriei

noastre, în 2 ani, comenzi care depășesc, în valoarea monetară și în volum, pe acelea care s-au făcut în tot intervalul dintre cele două războaie.

Tot graficele vă arată - contrar celor ce se petreceau sub regimul dvs., când schimburile cu toate țările erau normale și când era pace - că livrările în guvernarea mea, corespund comenzilor și depășesc de multe ori chiar contractele.

Atunci unde este "catastrofa" pe care o vedeți și cu care, prin toate memoriile dvs. amenințați, fie pentru a mă intimida, fie pentru a acoperi carența de care au dat dovadă guvernările democratice și în această privință.

Dar atitudinea dvs. apare cu atât mai stranie cu cât am în față situația "Letea".

Capitalul acestei societăți pe care o dirijați personal, a sporit de la 240 milioane cât era în 1937, la 600 milioane în 1942; fondul ei de rezervă a crescut în același interval de timp, de la 47 milioane, la 121 milioane; amortismentele de la 355 milioane, la 566 milioane (capitalul fiind de 240 milioane); investițiile, de la 516 milioane la 1 miliard 68 milioane; materiile aflate în depozite, de la 57 milioane la 196 milioane; cifra de afaceri, a ajuns la 661 milioane.

Iată, domnule Brătianu, o situație într-adevăr catastrofală, dar nu pentru dvs., ci pentru consumator, la a cărui scumpire a vieții contribuiți cu atîta îndrăzneală, în profitul dvs. și în paguba fiscului.

Si nu este un caz izolat.

Industriile sateliților dvs. și ale trusturilor dvs., băncile dvs., depozitele dvs. de desfacere, dezvăluie aceeași stare catastrofală, la cel mai sumar examen.

Să analizăm acum, domnule Brătianu, împreună situația financiară.

Care este starea actuală și cum merg încasările bugetare? Cum se achită în general contribuabilii de îndatoririle lor față de fisc?

Foarte bine, domnule Brătianu.

Neașteptat de bine.

Surplusul încasărilor, față de prevederile bugetare, s-a ridicat pînă la 1 octombrie la 12,1/4 miliarde lei. (1)

1) Prevederi bugetare între 1.IV-1.IX.1942 - 36.265 milioane
Incasări între 1.IV.-1.IX.1942- 49.218 milioane

Contribuabilul plătește la timp, fără a fi forțat cu baioneta și cu toba ca pe timpul democraților.

Fac, bine înțeles, excepție cîțiva pe care-i voi scoate cîndva la iveală și pentru trecut și pentru prezent, și ale căror operațiuni de manevrare și mistificarea bilanțelor - pentru a se deroba de la îndatoririle fiscale legale - le urmăresc.

Ignorați cum merge depunerile în bpnci, depunere a căror valoare, fac dovada încrederii de care se bucură regimul actual?

Cunoașteți care este acoperirea aur, pe care a reușit să o mențină un soldat, fără studii speciale, și fără experiență, față de aceea dezastruoasă pe care dvs. "mari oameni de finanțe" și exponenți aleși ai urnei și mai ales democrați, cu o bogată și largă experiență, cu o vastă organizare bancară și cu o numeroasă armată de partizani, ați creiat-o în 1918 și ați perpetuat-o în anii următori ?

Aflați, domnule Brătianu, că pe cînd dvs. ați trimis peste graniță, în 1917, tot aurul nostru și toate devizele, eu am adus și aduc aur în țară.

A fost un timp, cînd devizele serveau, în marea lor majoritate, la îmbogățirea ticăloșilor, partizanilor, rudelor și jidanilor.

Astăzi ele merg toate, absolut toate numai pentru interesele apărării naționale și pentru economia țării.

Veți avea și în această privință, preciziiuni.

Lista tuturor care au luat devize și pentru ce anume le-a luat, va fi publicată.

Anticipez totuși, reamintindu-vă că pe cînd Banca Națională dădea regelui, dlui Urdăreanu, jidanilor și altora devize la care statul, a fost păgubit cu sute de milioane, aceiași bancă națională, refuza statului, sub pretext că nu are devizele necesare pentru plata armamentului comandat și materiilor prime necesare fabricației armamentului în țară.

Din această cauză, evenimentele ne-au surprins dezarmați.

Trebue să știți și dvs., ceea ce știe toată țara, că mare parte din devizele, astfel împărțite, au fost schimbate la bursa neagră și că toate cîștigurile realizate - fără nici o muncă și fără nici un risc - pe spinarea contribuabilului și a apărării naționale, au servit la îmbogățirea jidanilor, a partizanilor, a rudelor și a celorla cari, făcînd din politică meserie, au trăit și s-au îmbogățit din sforăriile politice.

Așa s-au făcut "peste noapte", bogățiile care scandalizează și așa au ajuns unii oameni, cunoscuți ca lipsiți de meserie productivă și recunoscuți ca săraci, să aibă moșii, fabrici, bănci, acțiuni și automobile ; datorită acestor manipulații dnii. Franasovici, Gafencu, D-na Titulescu, etc. stau astăzi pe Coasta de Azur și în Elveția, la adăpost de lipsuri și riscuri, rod ce au agonist, proslăvesc "democrația" și critică regimurile de "teroare".

V-ați întrebat cu ce trăiesc în străinătate, în localitățile cele mai alese și - bineînțeles - cele mai sigure pe vremea aceasta de lipsuri, de nevoi și de cumplită scumpete, atîția domni cu familiile lor, foști și viitori colaboratori la "democrația productivă" ?

Dacă însă dvs. nu vă întrebați, ne întrebăm noi, domnule Brătianu, oamenii săraci și modești, cari au muncit ca robii pentru stat, cari trăind din solde și salarii și cari ne uităm cu înmărmurire, nu atît la ceea ce au realizat - și în ce scurt timp - niște oameni de nimic, fără nici o ocupație precisă, cît mai ales la îndrăzneala pe care o au de a critica, prin cafenele și prin saloane, munca noastră de azi.

Strecurîndu-se, pînă acum, printre evenimente și viața lor fiind asigurată, după înlăturarea legionarilor și a comuniștilor, au început să ridice capul.

În curînd însă, vor constata cît au fost de imprudenți și cît îi va costa această ultimă îndrăzneală.

În tot cazul, să fie sigur că dacă nu va reuși efortul de salvare pe care îl fac, ei vor fi cei dintîi cari vor plăti, fiindcă dacă voi fi învins va cîștiga anarhia, nu "democrația" și cei dintîi care vor fi sfărîmați de anarhie, vor fi ei și dvs.

Dovada, a făcut-o panica în care au intrat, cînd s-a răspîndit zvonul că sănătatea mea este compromisă.

Revenind la starea financiară care se judecă, - o știți mai bine decît mine - după încasările bugetare, după încrederea deponentilor, după valoarea și condițiile creditului, după volumul circulației și după acoperire, cred domnule Brătianu, că un om cu adevărat normal nu poate afirma decît că, în această țară și în această privință, lucrurile merg vizibil și simțitor mai bine decît în perioada care a precedat catastrofa noastră din 1940 și chiar mai bine decît în alte țări, unde conducerea este de multă vreme serioasă, sănătoasă, prevezătoare, muncitoare.

Rămîne de discutat, pericolul inflației și nestabilitatea prețurilor.

Este desigur o situație foarte grea din acest punct de vedere.

Luptăm să ținem pe loc și prețurile și ca o consecință și inflația.

Fenomenul nu este specific românesc, iar lupta este specific generală.

Știți ce se petrece în toată Europa și chiar în țările neutre, unde situația este mai grea decît la noi.

Ați auzit, ar fi de mirare să nu fi auzit, de strigătul de alarmă dat, zilele trecute de dl. Roosevelt, privitor la dispariția mărfurilor de pe piețele americane, la scumpirea lor cît și privitor la pericolul inflației.

Știți ce s-a petrecut și sub dvs. și totuși acuzați, pentru că acuzația, domnule Brătianu, este și va rămîne activitatea dvs. de predilecție.

Si deoarece numai dacă comparăm se poate judeca serios, comparați, și din acest punct de vedere, stările de fapt de astăzi cu cele din războiul făcut de dvs. și judecați.

Un om corect, compară situația la noi cu aceia din alte țări - mari sau mici, beligerante sau neutre, apoi judecă și trage concluzia.

Un om politic prudent însă, înainte de a acuza face comparație și cu ceea ce s-a petrecut sub el.

Dacă dvs. acoliți, cu legitimă prudență, această comparație, alții o fac.

A făcut-o mai ales poporul care poate fi păcălit de vorbe dar niciodată de fapte. El a comparat fără să țină seamă de prudența dvs. și a tras concluzii.

Rămîne să apreciați dacă concluziile, vă sînt sau nu favorabile.

Va aprecia și istoria.

Trec acum la latura creditelor.

Ca omul ce vă petreceți mare parte din timp, alergînd între birourile Băncii Naționale și acelea ale Băncii românești, puteți cunoaște realitatea mai bine ca oricare altul.

Totuși, vă rog să cercetați graficele respective și veți vedea că nu s-a dat agriculturii, industriei, comerțului în 22 de ani atîtea credite cîte s-au dat în 2 ani românilor de către

regimul pus sub acuzare de dvs. și de jidanii din America : fiindcă luptă împotriva nației care era pe punctul să ne înghi-
tă; fiindcă nu mai dă credite avreimii din România; și fiindcă
nu mai practică democrația dictată de capitalul jidovesc și diri-
jată din hrube.

Veți mai constata, cât de onoare au fost dobânzile luate
de Banca Națională, de Banca Românească, de toate băncuțele demo-
crațiilor și cât de mici sînt acelea cu care, din ordinul meu,
se acordă țăranilor, negustorilor și industriașilor români, cre-
ditele, de regimul pe care-l numiți împreună cu jidanii, anidemo-
cratic.

Această procedare cât și încrederea în regim, a înlesnit
cel mai mare avînt economic, care poate să existe, în timp de
război și în toate domeniile, într-o țară.

Veți mai constata condițiile, fără precedent ca avantaje,
pe care le-am obținut de la actualul regim politic german, "de
tiranie și teroare", față de acelea oneroase și umilitoare sub
raportul dobînzilor, comisioanelor și controlului, care au fost
impuse sub dvs. și sub dl. Maniu de către "democrațiile" france-
ze, engleze și americane.

Adăugați la această situație, favoarea deosebită de care
s-au bucurat, în dauna românilor, jidanii și străinii, mai adău-
gați dezmățul, risipa și neprinceperea cu care s-au distribuit
aceste credite și judecați.

Nu uitați că în timpul celor 22 de ani regimuri democra-
tice, marea majoritate a creditelor acordate de guvern, prin
Banca Națională și băncile alimentate de Banca Națională, mer-
geau la jidani și la străini ; nu uitați, că aproape nimic nu s-a
dat țăranilor, pentru a le înlesni procurarea inventarului agri-
col, viu și mort și refacerea gospodăriilor lor stricate de răz-
boi; că aproape nimic nu s-a dat pentru promovarea comerțului
românesc, pe cînd eu am dat numai Basarabiei credite de peste
1 miliard de lei într-un an.

Pe cînd dobînzile oneroase, au îmbogățit Banca Națională,
băncile dvs., consiliile de administrație și acționarii, statul
și antreprenorii, comercianții, funcționarii, militarii și țara-
ni mici și mari, deponenți, au fost sărăciți și ruinați.

Iată opera dvs., domnule Brătianu.

Tot graficele vă arată, că eu am plătit pînă acum din

rechizițiile luate pentru război, 627 milioane (1), pe cînd dvs. ați plătit numai 62,1/2 milioane și ați început plata lor în anul 1923, adică după 8 ani de la război.

În schimb, ați încasat în contul reparațiilor, sumele datorate sinistralilor de război și le-ați dat altă destinație.

Calificați-vă singuri procedarea.

Poporul și morala le-au calificat drept furt organizat.

Iată opera dvs. a democrațiilor și democraților cari, prin cunoscutele acte de brigandaj politic au escaladat rînd pe rînd zidurile "puterii".

Dacă dvs. ați uitat toate acestea, toți acei pe care i-ați ruinat, de la țaran pînă la micul funcționar, nu au uita-o.

Ei se resimt și azi de pe urma procedeelor dvs.

Mai vedeți, dle.Brătianu, tot din aceleași grafice și cît v-ați îngrijit dvs. într-o largă perioadă de pace, de școală, de căminele și bibliotecile studenților, de biserică, de clinici, de laboratoare, de spitale etc. și cît s-a făcut în ultimii 2 ani

Deși sîntem în plină sforțare de război, eu am reînnoit toate spitalele și am înființat 3.500 paturi noi pentru tuberculoși, pe lîngă cele 3.500 pe care le-ați avut dvs. în 20 de ani.

Pînă la Crăciun, Consiliul de Patronaj, armata și Asigurările Sociale vor deschide încă 8 spitale noi.

Dați-vă osteneala și mergeți prin spitale, școli, biserici, clinici, cantine și veți vedea, veți auzi și veți constata.

Iată, sub raportul șoselelor, căilor ferate, alimentației industriei, creditului, bugetului, scolii etc., situația din țară.

Ea este totuși, după dvs. "catastrofală".

Să dea Dumnezeu, domnule Brătianu, spre liniștea țării, să fie tot așa și de acum încolo.

În memoriul, prin care pe de o parte, îmi cereți "să fac armata, pentru că ea este singurul mijloc de a întregi țara", mă acuzați pe de altă parte că "înfometez populația" lipsind-o de grîul pe care îl dau germanilor și că exportez cantități mari de combustibil, din care cauză, se "micșorează considerabil activitatea industrială a țării".

Mai întîi, activitatea industrială, nu a fost micșorată, "considerabil" din cauza exportului. S-au întîmplat cîteva cazuri izolate - cari se pot număra pe degete - de lipsă de combustibil, datorită unei crize trecătoare de circulație, provocată de

1) Din cari 435 milioane reprezintă plata rechizițiilor, făcute de la 1938-1940.

iarna grea și de necesitatea de a se da întâietate transporturilor de alimente și militare.

Dar, pentru că a fost și Letea în joc, ați văzut catastrofa și v-ați grăbit să publicați în Universul cazul izolat, care se confundă total cu interesele dvs. personale și să trageți din ele o concluzie generală,

Evenimentele s-au însărcinat să vă dezmință.

Lecția însă nu v-a servit, fiindcă acum din nou, plecând de la închipuiri, prevedeați că "va fi foamete și vom muri de frig".

Veți fi încă o dată dezmințiți de fapte.

Dar vă întreb, cu ce era să fac armata pentru a "reîntregi țara", dacă nu exportam combustibil și cereale ? Ce altceva puteam să dau în schimb ?

Aurul s-au bogățiile productive ale țării ?

Legenda că am exportat mai mult decât am importat, fapt care v-a "produce inflație și va scumpi viața", va fi și ea cândva dezmințită.

Ignorați cu intenție că în ultimii 2 ani s-au adus în țară din Germania și Italia :

- peste 3.000 de tractoare, iar alte 840 sînt în curs de expediere;

- peste 8.000 tone unelte și diverse mașini agricole, a căror valoare se ridică la peste 560 milioane lei.

În fine, am adus în schimbul exportului 28.500 kg. aur față de 69.000 kg. cîte ați adus dvs. în 20 de ani de pace, care ar fi putut fi și de prosperitate.

Totuși, inflație s-a făcut, datorită faptului că pentru întreținerea războiului, a trebuit să importăm armamentul și materiile prime necesare, în schimbul cărora am dat contravaloare în grîul și petrolul care reprezintă aurul nostru.

Nu trebuie să ignorați că, deși aveam această situație, războiul este dus numai cu 62% din bugetul statului, ceea ce nu se poate compara cu cheltuielile făcute de dvs. și din acest punct de vedere în războiul trecut. (1)

Faptul, reprezintă un record, față de ceea ce se petrece în alte țări, care au organizații și bogății superioare.

1) 72,3% din buget.

Deci scumpirea vieții este o consecință a războiului, a inflației și a creșterii generale a prețurilor în toată lumea.

Dar dvs., vreți ca eu să fac miracolul, pe care nici dvs. nu credeți că ați fi în stare să-l realizați, oricât de încrezător ați fi în posibilitățile dvs. de om de stat și de mare financiar.

După această explicație recapitulez domnule Brătianu cari sînt stările actuale de fapt, fiindcă numai sprijinit pe ele și plecînd de la ele, se pot trage concluzii concrete.

A. Sub raportul comunicațiilor și al transmisiunilor situația este următoarea :

a) căile ferate au un vast proiect de noi construcții, stabilite de noul regim, a căror valoare se ridică la suma de 102½ miliarde lei.

Din acest proiect s-a realizat în 2 ani normalizarea liniilor din Basarabia, Bucovina, Transnistria care reprezintă 3.781 km. lucrări.

Terminarea dublării liniei Ploiești-Brașov (începută din 1934).

- dublarea liniei Buzău-Mărășești (1).

- s-a transformat în linie de mare trafic internațional linia Brașov-Făgăraș-Sibiu.

- se termină linia București-Livezeni începută și abandonată apoi de regimurile dvs.

- s-a terminat terasamentul liniei Craiova-București-Urziceni-Făurei și linia Tândărei-Piua Pietrii, care se va continua prin Hirșova către Constanța.

Pentru a se mări capacitatea transporturilor, s-a sporit capacitatea a 208 gări, s-au făcut 98 noi puncte de oprire, s-au modernizat triajele de la București, Ploiești și Brașov; s-au unificat aparatele de centralizare și semnalizare; s-au completat depourile de locomotive; se construiește un mare atelier de reparat locomotivele și vagoanele la Craiova.

- Au început realizările pentru electrificarea liniilor; se va înființa o centrală hidro-electrică la Bicăz de 400-600 milioane kilowați pe an și se tratează înființarea centralei de la Porțile de Fier.

Pentru înfăptuirea acestui vast program, C.F. au angajat pînă acum din totalul de 102½ miliarde prevăzute comenzi și lucrări în valoare de circa 39 miliarde lei afectați, în medie; 55% pentru investiții, 10% pentru refaceri și înnoiri și 35%

1) Pînă în toamna 1943, linia va fi dublată pînă la Pașcani și în 1944 pînă la frontieră.

pentru completări.

b) Sosele

Încă din septembrie 1940, am stabilit definitivarea pînă în 1948 a unei noi rețele de 5.000 km. în valoare de 50 miliarde lei.

S-au construit din nou, după cum poate ați auzit :

- în Basarabia și Bucovina 850 km.
- în Transnistria 60 km.
- în Transilvania 440 km.
- în vechiul regat 476 km.

În afară de aceasta, 625 km. de șosea în lucru, se termină pînă la finele anului.

Tot în vechiul regat, s-a mai terminat și 44 km. de pavaje pe șoselele de mare trafic, unde, din lipsa reparațiilor suferirea considerabil circulația.

În concluzie, în ultimii 2 ani, s-au construit, definitivat și reparat 2.550 km. de șosea, pentru care s-au cheltuit 3 miliarde lei, pe cînd de la 1920 pînă la 1940, regimurile democratice au construit, definitivat și reparat, 1785 km. (1) de șosea, a căror valoare s-a ridicat la 6 miliarde 718 milioane de lei.

Comentariile sînt de prisos.

c) Porturi, rețele de silozuri și frigorifere:

- Porturi.

Pînă acum s-au executat :

- lucrări de amenajare la Giurgiu, pentru mărirea traficului portului, în valoare de 170 milioane,
- lucrări pentru mărirea șantierului naval de la Constanța, în valoare de 65 milioane lei.

Pentru mărirea traficurilor portuale, s-a executat pînă acum la Giurgiu și la Constanța, lucrări în valoare de 235 milioane lei, iar pentru exercițiul 1942-1943 și următorii 3 ani, sînt în proiect lucrări în porturile maritime și dunărene, precum și altele privind calea navigabilă, în valoare de peste 4 miliarde lei.

1) 766,4 km. șosea nouă și 1018,4 km. reparații și definitivări.

- Silozuri.

În scopul de a se asigura o bună valorificare a cerealelor și pentru a se evita mai ales toamna, blocarea căilor ferate, s-au construit și pus în funcțiune 10 silozuri pentru care s-au cheltuit 933 milioane lei, iar pentru 1942-1946 s-au prevăzut lucrări noi în valoare de 7 miliarde și jumătate lei.

Frigorifere.

Pînă în anul 1946, se vor termina lucrări în valoare de 2 miliarde și jumătate lei, pentru construcția a 18 întreprinderi frigorifere în centrele cele mai populate, astfel încît să se poată conserva, în cele mai bune condiții, produsele ușor alterabile. Cele mai moderne instalațiuni au și fost comandate în Germania.

B. POSTA SI TELEFOANELE

Am reroînizat telefoanele înstrăinate de "democrațiile" zise naționale, răscumpărînd 1.367.960 de acțiuni, cu 7 dolari bucata, în valoare totală de 9.575.720 dolari;

- s-au modernizat aparatele și instalațiunile radio-telegrafice;

- s-au consolidat 1.240 km. trasee, s-au construit 2.159 km. trasee noi și s-au întins peste 7.000 km. fire.

- s-au construit garajele P.T.T. de la Herăstrău;

- s-au cumpărat și pus în serviciu mașini, motociclete și diferite materiale poștale, în valoare de 400 milioane lei;

- se lucrează la rețelele județene din Moldova ce vor fi gata la 1 noiembrie 1942.

Valoarea acestor lucrări este de circa 1,85 miliarde lei.

Mai sînt în proiect următoarele lucrări:

- construirea unei gări poștale centrale;

- instalarea unui cablu internațional pe traseul Giurgiu-București-Cernăuți-Orășeni;

- organizarea unor instalații de telegrafie armonică și înzestrarea tuturor centrelor importante cu aparate de telecomunicații.

Aceste lucrări se ridică la circa 3,4 miliarde lei.

De la 1 ianuarie 1941 - data cînd S.A.R.T. a fost romanizat, serviciul telefoanelor a realizat :

- ameliorarea și amplificarea rețelei telefonice rurale în special în Bucovina și Basarabia;
- mai multe lucrări importante de interes militar;
- construcția unei noi centrale automate în București.

Toate realizările înfăptuite în domeniul lucrărilor, publice, în ultimii doi ani, se ridică la o medie anuală de 4 ori mai mare ca în anii precedenți.

C. Agricultură

Am adus în țară pe credit și pe termen lung, cu 3% dobîndă și cu prețurile din 1939, datorită prevederilor (1) 3.030 tractoare și mai sînt în curs de livrare 840; am capturat și pus în stare de funcționare 4.991 tractoare.

În total circa 8.000 tractoare au fost aduse în patrimoniul național, față de 4.031 tractoare existente la 1 ianuarie 1930, și 3.340 importate de la 1930 la 1940.

Am adus în țară de la 6 septembrie 1940 pînă la 1 octombrie 1942, 8.269 tone de mașini agricole (pluguri, grape, sămănători, mașini de treierat, secerători, unelte mici, etc.)

Valoarea tuturor acestor mașini și unelte agricole importate în ultimii doi ani, se ridică :

- pentru tractoare la suma de 408 milioane lei;
- pentru restul mașinilor agricole, la suma de 567 milioane lei.

Pe lîngă aceasta, s-au mai fabricat și continuă să se fabrice în țară în anii 1941 și 1942, încă 11.300 tone de mașini agricole.

D. ARMATA

Pentru instrucția, întreținerea și înzestrarea armatei s-a cheltuit în ultimii 2 ani, aproape de 2 ori mai mult (2) decît s-a cheltuit înainte, în 21 de ani. (3)

1) convenția cu Germania din 4.XII.1940.

2) 162,8 miliarde.

3) 105 miliarde.

Creditele reale acordate pentru procurarea de materiale de război în ultimii 2 ani, 184 miliarde lei (1), reprezintă aproape 150% din tot ce s-a acordat în acelaș scop în cei 12 ani dinainte (134,5 miliarde).

În războiul actual și numai în 13 luni, s-au plătit ajutoare de mobilizare în valoare de 4,614 miliarde lei și primesc aceste ajutoare circa 75% din totalul mobilizațiilor, în timp ce în războiul 1916-1919 s-au plătit ajutoare numai celor lipsiți complet de mijloace și numai câte 50 bani pe zi de om la sate și 70 bani pe zi la orașe.

Pentru rechiziții, în actualul război, s-a plătit în 2 ani de 10 ori mai mult (2) cât s-a plătit în războiul trecut în 24 de ani (3).

În afară de aceasta, în actualul război plata rechizițiilor a început o dată cu războiul și este la nivelul bonurilor emise, în timp ce în războiul 1916-1919, plata a început abia la 8 ani după începerea războiului și nu s-a terminat nici astăzi.

În acest război s-au capturat pînă la 1 octombrie 1942 circa 13.100 vagoane de material de război, din care, mai mult de 60% s-a adus în țară, iar restul este în drum spre țară. Nu mai valoarea materialului capturat intrat în țară - 7.528 vagoane - se ridică la suma de 5.031 miliarde lei.

E. FINANTE

1) Cheltuielile pentru armată și cele pentru pregătirea și susținerea războiului care se ridică la 67,3% din buget, pe exercițiul 1940-1941, scade succesiv la 64,7% pe exercițiul 1941-1942 și la 56,5% pe exercițiul 1942-1943 (primele 6 luni);

În aceeași perioadă de timp, în războiul trecut, cheltuielile pentru armată și întreținerea războiului creșteau de la 68,5% din buget pe exercițiul 1916-1917, la 76%, pe exercițiul 1917-1918.

2) Pe cînd în războiul trecut bugetul ordinar reprezenta pe exercițiul 1916-1917 și 1917-1918 numai 25,5% din venituri iar restul de 74,5% reprezenta diferitele resurse extraordinare, în războiul actual, bugetul ordinar pe exercițiul 1940-1941,

1) Din care s-au achitat pînă în prezent circa 156 miliarde.

2) 627 milioane.

3) 62 milioane.

1941-1942 și 1942-1943 (primele 6 luni) reprezintă 47,6% restul de 53,4% reprezentînd resursele extrabugetare.

3) Pe cînd în România circulația fiduciară a crescut de la 100% cît era în 1939, la 206% în anul 1942, în aceeași perioadă de timp a crescut : în Bulgaria la 365%, în Canada la 239%, în Ungaria la 245%, în Statele Unite la 202%, în Germania la 185% etc.

4) Acoperirea monedei noastre (aur, bonuri de tezaur, devize) este astăzi de 54% față de aceia din 1918 care era de 20,2%; numai aurul din totalul acoperirii reprezintă azi 32%, pe cînd în 1918 reprezintă 7%, fără tezaurul de la Moscova sau 24% din tezaurul de la Moscova.

5) Depunerile în bănci și alte instituții de credit, care au scăzut de la 35 miliarde în 1938 la 8 $\frac{1}{2}$ miliarde în anul 1939, au crescut din nou la 12 $\frac{1}{2}$ miliarde la finele anului 1940 pentru a continua să crească neconținut în 1941, cînd ajunge la 22 $\frac{1}{2}$ miliarde și mai ales în 1942 cînd valoarea lor ajunge la 33 $\frac{1}{2}$ miliarde.

6) Ajutoarele acordate, din ordinul meu, pentru școli și biserici, se ridică în ultimii doi ani la suma de 1 miliard și 605 milioane lei, în afară de materialele distribuite a căror valoare trece de 100 milioane lei.

7) Creditele acorsate din 1940 pînă azi pentru agricultură, industrie și comerț, se ridică la 182 miliarde lei, din care pentru români s-au dat 162 miliarde sau 90%, cu dobînzii care variază de la 2 $\frac{1}{2}$ - 7%; regimurile vechi, au dat între anii 1925-1939 credite în valoare de 123 $\frac{1}{2}$ miliarde, din care numai 80 miliarde pentru români, adică 64%, iar dobînzile au variat între 6 $\frac{1}{2}$ % - 26%.

8) S-a adus în ultimii 2 ani în patrimoniul statului sume și bunuri în valoare de 21 $\frac{1}{4}$ miliarde lei, în afară de 23.600 acțiuni diverse și 10 terenuri și ferme, toate recuperate din pagubele suferite de stat prin concesiile făcute regelui Carol al II-lea, Malaxa, Marmorosch Blank, Luca P. Niculescu, Auschnit foști demnitari, etc., și cari se ridică la valoarea de 4 miliarde lei.

Alte procese, în curs, vor permite aducerea în proprietatea statului și a celorlalte bunuri pierdute.

Iată domnule Brătianu situația.

Comparați-o, cu activitatea care s-a depus în epoca înfloritoare care ar fi trebuit să fie în țară după război și, comparați-o mai ales cu dezorganizarea, stagnarea totală economică, ruina și deprimarea care au dominat în războiul trecut.

Este ușor să acuzi, trecînd cu cinism peste cifre, peste amintiri și peste istorie.

A fost acuzat, cu aceeași îndrăzneală și cu același cinism și tatăl dvs.

La atacurile unui deputat cu nume de rezonanță străină, Ion Brătianu a răspuns, cu demnitatea care-l caracteriza.

"Cine ești dumneata să-mi spui aceasta? Dă-mi voie să-ți spun, că nu trebuie să personific în dumneata singur istoria și să te faci reprezentantul tuturor românilor valoroși.

Lasă, ca prin faptele dumitale, să dovedești, că ești un român de valoare strămoșilor noștri".

Cine sînteți dvs. domnule Brătianu ?

De ce personificați în dumneavoastră istoria ?

De ce vă confundați cu poporul român, cînd el nu vrea să se confunde cu dvs.?

De ce ^{nu} lăsați ca, prin faptele dvs., nu prin memorii, să "dovediți" că sînteți de valoare strămoșilor dvs.?

De ce vorbiți în numele poporului, cînd nu v-a dat în trecut și nici nu vă va da în viitor un asemenea mandat?

Dar dacă vi l-ați dat singur, confundînd clubul liberal cu țara, fiți onest și loial în actele dvs. publice, cel puțin față de un regim care nu înșeală, nu minte, nu fură, nu face demagogie, dimpotrivă face tot ce emenește îi stă în putință pentru ca să salveze o țară frămîntată de la pieire și un popor zbuciumat din mizerie.

Înainte de a încheia și acest capitol, țin să lichidez domnule Brătianu, încă una din afirmațiile făcute de dvs. într-un memoriu anterior, afirmație care este și o ofensă.

Ați afirmat că nu am "mîinile libere".

Domnule Brătianu, pe ale mele nu a reușit nimeni pînă acum și nu va reuși nici în viitor să mi le încătuseze.

Pe lângă mândria neterfelită de soldat, o am și pe aceea de român adevărat, modest dar fanatic.

Am, domnule Brătianu mâinile total libere și față de toți cei din afară cari ar încerca ceea ce le-a reușit sub regimurile dvs. și față de cei din țară care încearcă să mă offenseze.

Nici o servitute - nici față de străini, nici față de aliați, nici față de prieteni și de colaboratori - nu apasă pe umerii, pe voința și pe conștiința mea.

Nu tot astfel, puteți afirma dvs., despre situațiile în care s-au găsit tatăl și fratele dvs.,-

Vă reamintesc suferințele pe care le-au îndurat și zbuciumul în care au trăit, încercând să apere, chiar față de foștii lor aliați drepturile noastre, libertățile noastre și demnitatea noastră.

Fiți sigur, domnule Brătianu că de când guvernez nu am trecut prin aceste încercări.

Am raporturi foarte amicale cu aliații noștri de astăzi și foarte corecte cu dușmanii.

Am tratat cu demnitate toate problemele neamului, deși am luat conducerea unui stat dezarmat, dezorganizat, compromis.

Cu toate acestea, nu am părăsit nici o clipă ținuta demnă pe care mi-o impunea dreptul unui popor nevinovat; nu am tolerat nici un amestec, nici în afacerile politice interne, nici în cele economice și nimeni pînă acum din marii noștri aliați nu a încercat să mă umilească și prin mine să vă umilească pe dvs. pe toți.

Urez țării mele, domnule Brătianu, să fie în viitor tratată cum este astăzi și cred că sînteți convins că, am mai puțin ca oricare altul din această țară, atrofiată conștiința și mândria de român și de om liber.

Poporul românesc, nu mai are astăzi nici servituțiile impuse de congresul de la Berlin din 1878 prin schimbarea articolului 7 din Constituție, nici servituțiile rușinoase impuse după războiul trecut în privința minorităților și a jidanilor, nici servituțiile Genevei, nici pe acelea impuse prin creditele de stabilizare și refacere.

Nici un străin nu mai exercită astăzi, pe teritoriul României și pe teritoriile ocupate de noi, "controlul", cu care

"democrațiile străine" au umilit "democrațiile românești" și datorită lor amorul propriu al unui popor liber.

Tara românească, domnule Brătianu, nu se mai găsește astăzi în situația umilitoare creată de Tratatul României cu Austria, prin care se impunea României, "condiții ce jigneau independența ei politică și compromiteau grav libertatea ei economică"; nici în situația și mai umilitoare creată prin "preambulul" tratatului minorităților, în care se afirma textul că : "independența României n-a fost recunoscută de cât sub rezerva anumitor condiții".

Mai uitați, s-au poate ignorați, deoarece aveți pe atunci alte preocupări, că la 4 septembrie 1920, Hoover a propus "excluderea României din rândurile puterilor aliatale și asociate, ruperea legăturilor diplomatice și boicotarea ei economică și financiară".

Această propunere se făcea în timp ce armata română pune cu sîngele ei, ordine la Budapesta și scăpa Europa de anarhie.

Iată, domnule Brătianu, cum era tratat neamul românesc sub regimul părintelui și fratelui dvs.

Totuși, aveți cinismul să trageți vâlul peste aceste umilinți istorice, să mă acuzați, fără să cunoașteți adevărul, că "nu am mîinile libere" să-mi cereți să am mai multă încredere în aceste democrații și să mă întorc la ele.

Ofensa pe care mi-o aduceți astăzi și mie și țării, privește guvernările dvs., cari, uitînd regimul capitulațiilor și lupta dată pentru a-l înlătura, nu au avut tăria și autoritatea să scutească neamul și pe cei 800.000 de martiri ai luptei pentru întregire și unire, de o nouă umilință.

Aliații noștri de astăzi, nu și-au îngăduit și nici nu au încercat să umilească neamul românesc.

Ei au redat țării, nației și armatei, considerația pe care o constatați zilnic din ziarele străine aliatale și neutre și pe care o puteți constata dacă vreți să vă dați osteneala, din arhivele statului.

Ați fost imprudent, domnule Brătianu și regret că m-ați forțat să vă aduc la realitate, întorcînd pagini de umilință,

înscrise în istoria poporului nostru, de către guvernele liberale și democratice, conduse de predecesorii dvs., de la cari vă trageți și situația și pretențiile de unic îndrumător al acestui neam.

Am, în ceea ce privește raporturile cu aliații, mâinile perfect libere, fiindcă prin ținuta, prin demnitatea și prin munca pe care mi le-am impus și le-am impus și altora, am reușit să le descătusez și să le redau libertatea.

Este drept însă, domnule Brătianu, că nu am ca dvs. democrații "mâinile libere";

- să mînuiesc fondurile secrete, cum, le-ați mînuit;
- să mint poporul, cum a fost mințit;
- să "măsluesc" urnele, să mînuiesc "suveica", "bîta" și "țuica" cum a-ți mînuit-o pentru a cere și a smulge "voturile poporului" ;
- să dispun și să împart pămîntul, creditele, acțiunile, băncile, devizele statului, cum le-ați împărțit dvs. și să-mi iau partea leului din ele;
- să mă amestec în justiție, cum se amestecau regimurile dvs;
- să mînuiesc, să organizez și să ațîț studenții, funcționarii și armata, după interesele mele politice;
- să dau prietenilor, familiei și partizanilor, credite pe termen lung și cu dobînzii de favoare de la Banca Națională sau de la alte instituții de credit și bancare, pentru a cumpăra moșii, acțiuni, fabrici etc. ;
- să confund punga mea, cu a statului și să pun interesele mele, mai presus de interesele statului;
- să nu plătesc sau să tolerez să nu se plătească fiscul, de către potențaii banului, ai profesiunilor libere și ai politiciii;
- să acopăr pe tîlhari cînd îi prind, oricine ar fi și orice situație ar avea;
- să fac legi protecționiste pentru fabricile mele, să dispun de aparatul de stat după interesele electorale, să afirm că "legea sînt eu", poporul să rămîină cu constituția și eu cu puterea, sau : "așa vreau, așa fac".

Iată, domnule Brătianu, după ce suspină democrațiile și iată de ce, deși sînt după dvs. și după crainicul pe care l-am poemnit mai sus, "tiran" și "dictator", nu mai am mîini libere.

Nu le am, domnule Brătianu, fiindcă respect acest popor, cum vă respect și pe dvs. și nu pot să-mi bat joc în nici un fel de el.

Pot greși, sînt însă și voi rămîne de bună credință. Este ceea ce vă cer și dvs. tuturor.

4). Afirmati că "armata noastră a fost înglobată, în cea germană."

O elementară punere la contribuție a memoriei dvs., ar fi trebuit să vă impună, să nu ridicați această problemă militară și politică, care, după modul cum este formulată, este o subtilă și perversă încercare de acuzare.

Sînteți și în această privință, de acord cu crainicul jidan de la Londra, care în imbecilitatea și dușmănia lui, crede că poate să facă o intrigă între conducere și popor, debitînd zilnic, cu accentul lui jidovesc și această stupiditate.

Dacă, pentru acel ticălos tendința aceasta este explicabilă, pentru dvs. însă, ridicarea problemei este o imprudență și o impietate.

Este o imprudență, fiindcă ați uitat că în războiul trecut armata română, în totalitatea ei, a fost "înglobată" în armata rusească, atît în operațiile care au dus la pierderea Dobrogei, cît și acelea din Moldova, care au dus la odioasa pace separată, inspirată de dvs., dar tratată de un general cu prestigiu, din orgoliul de a fi prim-ministru cu orice preț și în orice condiții, care după aceea a fost, tot de dvs., atacat și ofensat pentru că a făcut acea pace.

Astfel de victime și de unelte, ați mai făcut și din alți generali și oameni politici.

Ignorați, saunuitați că în trecutul război, generalul Prezan, șeful marelui Cartier general român și cu mine, mergeam zilnic la generalul Scharoff și Scerbacev, pentru a face raportul și a primi ordine.

Ați uitat, că în Moldova, trupele și comandamentele rusești erau stăpîne și se purtau ca cuceritori și protectori.

Ați uitat că, pe cînd ele ocupau satele și orașele și erau hrănite cu unt și alimente din abundență, soldații noștri zdrențuiți și muritori de foame, au fost adăpostiți în timp, de iarnă în bordeie neîncălzite și neaerisite, din lipsă de ferestre și geamuri, ceea ce a provocat groaznica mortalitate din primăvara anului 1917.

Ați uitat, că și ultimele noastre disponibilități din Moldova, pentru hrana soldaților, a populației, a spitalelor, au fost, unele cedate de dvs. și altele ridicate cu forța de ruși,

A plătit neamul românesc, cu cel puțin 300.000 de morți inutile, toată această grandioasă operă a dvs.

Ați mai uitat, domnule Brătianu, devastările și umilirile la cari asistau încremeniți, cu arma la picior, fiindcă erau cu totul la discreția sălbaticilor și la ordinele Comandamentului rus, care pentru a rămîne din perfidie politică, singur stăpîn în Moldova, a făcut o enormă și brutală presiune asupra fratelui dvs., pentru ca regele, guvernul țării, resturile armatei, autoritățile și chiar o parte din populație să meargă undeva în fundul Rusiei, sub pretextul că în Moldova nu este "loc destul pentru trupele sale", și are "nevoie de liniște și de ordine",

Ați uitat că, pe cînd stăteam cu baioneta dușmanului înfiptă în piept, aliații dvs. ruși, încercau s-o înfigă pe la spate, ceea ce a determinat penibila luptă dintre ei și noi.

Dar aceasta nu este, domnule Brătianu, decît numai una din fețele umilinței la care am fost supuși ca soldați, ca oameni și ca popor, de un neam sălbatec și de atîtea ori cîmpănit al neamului nostru cu care dvs. v-ați aliat atunci și din fața căruia îmi cereți astăzi să "retrag armata".

Aceleași umilințe, le-am suferit și de la un alt mare aliat, care dat fiind halul de nepregătire militară și slabă conducere de sus și pînă jos, cu care ați intrat în război, a trimis la noi o misiune militară spre a ne "învăța să facem războiul", care ne-a învățat, este drept dar care ne și umilea zilnic, din lipsă de tact și din orgoliu.

Ați uitat că pe lîngă fiecare comandat de regiment, de divizie, de corp de armată și de armată, era cîte un așa-zis "consilier tehnic", care în foarte multe cazuri era în conflict

grav și permanent cu comandanții demni și comandamentele pricepute, fiindcă încerca să se transforme din consilier în conducător.

Multe greșeli operative, cu consecințe istorice foarte grave - politice și militare - au fost comise pînă la venirea mareșalului Prezan în capul Marelui Cartier General, datorită faptului că generalul Iliescu, care pierduse cu totul autoritatea din cauza incapacității și imoralității sale notorii, a silit, armata și pe comandanții ei, să execute fără replică ordinele și cererile formulate de multe ori cu pumnul în masă de generalul Berthelot (1).

Neevacuarea la timp a Olteniei, cu tot cortegiul ei de consecințe politice, morale și strategice, este numai unul din exemplele care ilustrează această penibilă și tragică situație care a rezultat nu numai din faptul că, armata românească a fost "înglobată" în armata rusă, dar a și fost pusă în realitate înșă ne formal, sub comanda - nelegală și umilitoare pentru un neam și pentru istoria lui - a unui general care putea să fie - și era - foarte capabil, dar care nu avea nici o răspundere față de istoria noastră.

El urmărea cu orice preț și cu drept cuvînt, salvarea frontului francez, chiar dacă pentru aceasta ar fi trebuit să sacrifice total pe toți aliații Franței.

Necesitatea de a se "degaja" Verdunul, a antrenat sacrificarea, de multe ori inutilă a soldaților noștri pe treptele Carpaților și în luptele neegale de la Jiu și Cerna.

Vă mai amintesc domnule Brătianu, că la venirea mareșalului Prezan și a mea la Marele Cartier General în decembrie 1916, am găsit instalați în toate birourile și secțiile acestei instituții de conducere și de onoare militară, tehnicieni francezi cari, în majoritate mai mici în grad de cît șefii români responsabili, erau investiți, cu consimțămîntul fratelui dvs. și din ordinul generalului Iliescu, cu puteri discreționale de conducere.

A fost cea mai mare umilință care se putea impune unei armate chiar bătute.

1) Dl. Mareșal Prezan a ieșit îndurerat, de la o astfel de penibilă scenă, petrecută în fața regelui la Paris.

Din această cauză, depresiunea morală provocată de marile și rușinoasele înfrângeri suferite până atunci, era agravată, iar acțiunea Marelui Cartier General era, în unele compartimente, paralizată, fiindcă nu toți "consilierii" erau cu adevărat competenți și nu toți șefii de secții și de servicii erau nepricepuți.

O conducere militară superioară, nepricepută și fără prestigiu, îi pune în imposibilitate să-și valorifice calitățile lor.

A fost o mare luptă între generalul Prezan și generalul Berthelot, pentru a-l determina să consimtă să-i readucă la rolul lor de consilieri tehnici și, a fost una și mai mare dată de mine, pentru a scoate din biroul de operații, al cărui șef fusese numit, pe colonelul francez pe care l-am găsit instalat la masa mea.

Datorită acestei atitudini demne, biroul de operații al M.C.G., a fost singurul care, pe tot timpul campaniei, nu a avut consilieri tehnici, fiindcă nu am consimțit să-l accept, nu din orgoliul personal, ci din mândrie națională.

Iată, domnule Brătianu, care a fost situația în războiul trecut.

Comparați-o acum cu ajutorul pe care-l avem astăzi de la conducerea politică și militară germană.

Din punct de vedere politic vă asigur, domnule Brătianu, că eu nu am de suferit de la domnii Kilinger și Bova Scoppa, nimic din ceea ce a avut de suferit fratele dvs. de la diplomații marilor săi aliați și mai ales, de la ministrul Rusiei, iar din punct de vedere militar, raporturile noastre sînt cele mai camaraderești și cele mai cordiale, care au existat între două armate aliate, fiindcă ele se bazează pe stima și respectul reciproc.

Nici eu, nici șeful meu de stat major și nici un ofițer din cabinetul sau statul meu major, nu au mers și nu merg la raport și la ordine la șeful Misiunii Militare germane din România.

Contrar de ce s-a petrecut în războiul trecut, nici o acțiune umilitoare și imperativă, nu se va găsi în arhiva actualului război din partea Misiunii sau comandamentului suprem german.

Nici un conducător tehnic militar german, nu s-a găsit și nu se găsește pe lângă niciunul din comandanții noștri militari de la regiment și pînă la armată.

Se găsesc însă ofițeri germani, cari nu ies din rolul lor de "ofițer de legătură" între trupele noastre și cele germane, decît numai cît li se cere avizul pentru anumite probleme și numai dacă li se cere.

Nici unul din aceștia, nu și-a îngăduit pînă acum și nici nu-și va îngădui în viitor să ceară, după cum o făceau francezi, schimbări de comandanți și să arate cine anume să fie numit în locul lor.

Armata germană nu a făcut, domnule Brătianu, nici-o mîrșă vie pe teritoriul nostru ; a plătit totul, s-a purtat bine cu populația, nu a omorît copii după cum făceau cazacii ; nu a violat casele, hamberele, femeile ; nu a devastat căile ferate. Această armată a luptat, de data aceasta, cot la cot cu noi și pentru noi.

Armata germană nu a părăsit teritoriile noastre, după cum a făcut rușii în fața bulgarilor în Dobrogea și nu a stat cu brațele încrucișate pe cînd noi luptam la Prut, după cum au făcut rușii în bătălia de pe Argeș, cînd dacă ar fi vroit să intervină (1) s-ar fi cîștigat bătălia.

În sfîrșit, domnule Brătianu, armata română nu numai că nu a fost "înglobată" în armata germană, dar nu a fost nici măcar pusă sub comandă germană.

Ceea ce s-a întîmplat cu mareșalul Prezan și cu regele Ferdinand în războiul trecut, nu s-a întîmplat sub mareșalul Antonescu, nici cu el și nici cu regele țării.

Dimpotrivă, pentru prima oară de cînd există neamul românesc, un general român s-a bucurat de cinstea de a avea sub ordinele sale, o numeroasă armată germană și generali glorioși germani.

Sub comanda mea, trupele germane și române au trecut Prutul ; sub comanda mea s-a dezrobit Basarabia și Bucovina de către trupele germane și române ; sub comanda mea efectivă, a fost cucerită Odessa numai de trupele românești.

1) Erau 3 divizii rusești, la 30 km. de cîmpul de bătălie.

Cinstea făcută mie, se resfringe și se va resfringe desigur o eternitate deasupra neamului.

Totuși, dvs.o socotiți umilință.

De aceea vă întreb, împreună cu nația, dacă aceasta este umilință, cum ar trebui să fie calificată situația pe care ați impus-o dvs. armatei și comandamentului român în războiul trecut?

Dacă, după cucerirea Basarabiei, comanda mea a încetat, aceasta nu însemnează, pentru un om de bună credință - care-și dă osteneală să cunoască și să aprofundeze faptele și succesiunea lor - că armata română a fost înglobată în armata germană.

Adevărul este că, după ajungerea pe Nistru, germanii au crezut că nu mai au nevoie de trupele noastre și mi-au cerut să le las provizoriu la dispoziție, brigăzile de munte și corpul de cavalerie. Mai târziu, constatînd că realitățile sînt altele, să intervin, la început cu încă 2-3 divizii în Crimeia și ulterior pe Donet cu cele patru divizii care ocupau Transnistria.

Frontul se spărsese, singurele forțe imediat la îndemînă erau ale noastre, puteam în această situație să nu intervenim ?

Tatăl dvs., nu a trecut Dunărea, cînd i s-a cerut în 1877, cu toate că granițele țării și înțelegerea de la Livadia fuseseră violate ?

Aceasta fiind situația, puteam să continui a exercita mai departe comanda ?

Numai un nepriceput în problemele de comandament militar, puteau să o pretindă.

Numai un cap politic strîmt, s-au pătimaș, poate să o conceapă.

Sînt și conducătorul statului.

Au fost atîtea greutăți, care trebuiau să fie zilnic învinse și probleme care se cereau soluționate, la care se adăugau greutățile imense de liniștirea țării, de aprovizionare și de organizare.

Puteam, în astfel de circumstanțe, cînd marea majoritate a forțelor care fuseseră retrase, după cucerirea Odesei, erau în plină reorganizare, să părăsesc țara pentru a comanda cele cîteva divizii care au fost lăsate, pentru operații, la dispoziția germanilor ?

Se poate din acest fapt trage, cu bună credință, concluzia că armata, a fost "înglobată" în armata germană ?

Este serios, domnule Brătianu, să faceți astfel de afirmații ?

În primăvara trecută, constatându-se că puterea militară rusească nu poate fi înfrântă, numai de germani, s-a cerut concursul total al tuturor celor angajați în Axă și mai ales, al celor amenințați în existența lor, interesați direct la prăbușirea bolșevismului și a Rusiei.

Așa am ajuns, în ultimul timp, la trimiterea pe câmpul de luptă a armatei, care se grupează, cu mici excepții, toată în aceeași parte a imensului front.

Comanda forțelor noastre, întărite cu o armată germană, va fi luată în curînd de mine.

Onoarea nu este pentru mine ci pentru dvs. toți.

Faptul însă face dovadă, că marea încredere și stimă, de care s-a bucurat și se bucură, pentru prima oară în lunga sa viață neamul românesc și armata sa, din partea celui mai puternic și mai glorios popor care a existat vreodată.

Este un fapt istoric, care va face pentru veșnicie, mîndria neamului românesc.

Este, ceea ce nu poate înțelege și mai ales mistui jidanul de la Londra.

Este ceea ce, orbiți fiind de patimă, de invidie și de interese egoiste, nu pot înțelege unii dintre foștii politicieni români, cari circulă cu prudență pe la colțurile de stradă, critică, cu și fără rost, orice acțiune bună sau rea, comentează și răspîndesc orice zvon pus în circulație de jidani și ațîțată cu perfidie din umbră.

Iată, total și definitiv spulberată și legenda "înglobării" armatei române în armata germană.

Adevărul, după cum vedeți, este altul.

Si acum, cînd v-am pus și în această privință realitățile în față, nu ezit să afirm, că "între înglobarea" armatei române în armata asiaticilor anarhizați, dușmanii noștri de ieri, de azi, de mîine și de totdeauna, dușmani de care tremurați ca varga pînă la înfrîngerea lor și "înglobarea" ei în armata celui mai glorios popor, cu care nu avem nimic de împărțit dușmănos

și numai frățește, orice om cu minte sănătoasă, cu suflet curat și cu conștiința limpede, nu are de ales.

Dar este, după cum am afirmat mai sus, și o impietate, domnule Brătianu.

Este o impietate fiindcă uitați că tatăl dvs. a fost calificat de "trădător" fiindcă a adus "instructori și tehnicieni germani" și a făcut politică de apărare și de redresare economică, cu Germania.

Căutați în arhiva familiei dvs., răspunsul public, dat de părintele dvs. îndrăzneților.

Același răspuns vi-l dau și eu dvs. astăzi.

5) Afirmati că "vecinii își menajează puterile pentru a le avea intacte la sfârșitul războiului".

Este adevărat, domnule Brătianu că "vecinii" noștri cari nu sînt în realitate amici noștri, își "menajează puterile".

Mă preocupă și pe mine continuu, îndeaproape și destul această problemă.

Este trist, că lăsați să se înțeleagă - pentru scopurile de mai tîrziu pe care le urmăriți și pentru care credeți că pregătiți terenul cu abilitate - că sînt și în această privință mai puțin conștient, decît cel mai inconștient om din această țară.

Ce osteneală v-ați dat să constatați, acțiunea și truda noastră și în această privință ?

Totuși este trist, să credeți că stau cu brațele încrucișate.

Sînt însă acțiuni politice și militare, pe cari numai inconștientii și dușmanii, pretind să fie divulgate public.

Știți, cît a fost criticat acela, a cărui moarte prematură a adus la prăbușirea catastrofală a partidului a cărei conducere v-ați însușit-o ca un drept familiar, pentru ca în timpul faimoasei perioade de neutralitate, ținea nația în totală necunoaștere a pregătirilor, tratativelor și acțiunilor sale.

Ceea ce ați găsit, desigur, că era înțelept ca proceda-re pentru frratele dvs., găsiți că nu este înțelept astăzi și, ca o consecință, trageți concluzii într-o problemă ale cărei

elemente esențiale, nu pot și încă nu trebuie să fie cunoscute de stradă și va scăpa și dvs. fiindcă nu voiți să le cunoașteți

Dacă ați fi dornic a servi cu adevărat țara, era mai indicat să părăsiți fotoliul birourilor, băncilor și cheile safeurilor și pivnițelor dvs. și să mergeți continuu pe front, pentru a vă interesa de adevăratele stări de fapt - după cum ați fost rugat - pentru a fi pus în cunoștiință cu ceea ce nu poate fi, deocamdată cunoscut de toți.

Așa cred, că ar fi făcut, așa cred că trebuie să facă un adevărat patriot, când mai ales are și pretenții de conducător,

Ați guvernat și dvs. și familia dvs. și alții, îndelungată vreme această țară.

Ați făcut greșală peste greșală.

Ați fost detestați și, după fiecare guvernarea v-ați găsit sub amenințarea răzbunării publice, de care ați scăpat numai prin abilități bizantine și datorită împrejurărilor.

Am primit și eu roluri foarte mari în această țară. Examenul pe care l-am dat, înfăptuirile și încrederea cu care m-a onorat întotdeauna armata și de multe ori și națiunea, fără să le-o cer, mi-ar fi dat dreptul, mai mult decât dvs., să intervin, să trimit memorii și să acuz pentru ceea ce, direct sau indirect făceați ca om politic s-au se făcea de partidul dvs., cu sau fără voința dvs.

Nu am făcut-o fiindcă am avut bun simț, fiindcă nu-mi luam informațiile mele din stradă, de la jidani, de la oameni interesați, de la dezamăgiți sau pățimași.

Nu am făcut-o, fiindcă cred că un om înțelept nu trebuie să intervină cu sfaturi s-au gesturi când nu este îndeajuns informat, asupra cauzelor cari au determinat o acțiune și nu alta.

Dvs., care nu aveți la activ nimic deosebit înfăptuit pentru țară și care aveți însă, foarte mult realizat pentru dvs., personal, îmi trimiteți, oridecâteori afacerile personale - la Letea, la Bănci, la desfacerea produselor dvs., agricole și viticole nu vă aduc beneficiile pe care le urmăriți, cîte un memoriu care poartă pecetea omului care, fiind incapabil să iasă din sfera intereselor egoiste, nu poate să se ridice, pe culmea intereselor colective, superioare și istorice.

Ar fi bine să lăsați vechile procedee politicianiste domnule Brătianu, cel puțin în ceasurile acestea de furtună și de pericol și să trăiți, împreună cu neamul, clipele sale de durere, de muncă dezinteresată în folosul națiunii, de răspundere și de idealuri supreme.

Lăsați-vă vă rog, de abilitățile vechi politicianiste, cel puțin atunci când se joacă soarta neamului.

Strângeți, prin memoriile și scrisorile ce-mi trimiteți, documente pentru istorie.

Fiți sigur că ele se vor întoarce împotriva dvs.

Memorii și amenințări ați trimis regilor Carol și Ferdinand, ori de câte ori erați în opoziție.

Memorii numeroase s-au trimis regilor și de alții împotriva dvs. S-au trimis în special de popor care nu o dată a murmurat în contra dvs.

Memorii, ați trimis regentei, împotriva regimului "dușmanilor în alb" și al skodiștilor și boiștilor cât și împotriva "restaurației".

Ați organizat în ajunul ei, în fața "Clubului partidului" cunoscuta și ridicola manifeatare de stradă, în fruntea căreia ați pus un general, crezând că vă puteți asocia armata.

Ați răspândit broșuri ofensatoare și manifeste oculte "anticarliste", ați amenințat cu anumite atitudini, pentru ca două zile mai târziu să încercați forțarea porții de din dos a palatului, prin tătărăști, strungi, d-ri. Angelești și Costinești, pentru a vă înțelege.

Înțelegerea v-a adus la putere doi ani mai târziu tot regimul pe care-l calificați cum l-ați calificat.

Memorii, ați trimis regelui Carol II pentru a protesta împotriva dlui. Tătăărăscu, care a guvernat patru ani țara și partidul, care l-a urmat în întregime, dar al cărui "șef" ați continuat să rămâneți, ca la trecere în opoziție să puteți, așa cel puțin sperați, să exercitați din nou asupra lui o șefie "efectivă". Ce s-a ales și din această credință și speranță a dvs., știu toți.

Memorii, ați făcut împotriva loviturii de stat din 1938, deși a fost dată și cu concursul statului dvs. major de astăzi.

Memorii, ați trimis și mie, când am dat lovitura de stat

în septembrie 1940, cînd am făcut regimul legionar după rebeliune, la intrarea în război și după Odessa și Crimeia.

Acestea sînt toate, domnule Brătianu, gesturi formale, de acoperire și de "om care vrea să se afle în treabă", pe cînd nația cere, în special în momentele grele, fapte și riscuri și, mai presus de toate, cere sinceritate și consecvență, iar nu memorii și atitudini echivoce.

Nu cu critica sterilă și cu memorii protestatoare se pot soluționa problemele și se poate salva liniștea, granițele, onoarea și viitorul unui neam, mai ales pe vreme de furtună.

Afirmați, că vecinii noștri își "păstrează forțele pentru a le avea intacte la sfîrșitul războiului".

Dar bulgarii nu au rămas în coasta fratelui dvs., în 1916, care totuși a intrat în război, fiindcă avea "garanția" tuturor să nu va fi atacat mișelește.

Nu am nevoie să vă reamintesc cît a valorat această garanție.

Ce s-a întîmplat, deasemenea.

Vă temeți că ungurii se "armează" și vedeți în acest fapt un pericol.

Se înarmau și bulgarii ; vedea și fratele dvs. un pericol în acest fapt, totuși nu a ezitat să intre în război, lăsîndu-și spatele la discreția lor totală.

Situația de astăzi a României este alta.

Am asigurări că la cel dintîi gest pe care îl vor face vecinii împotriva noastră, pe timpul războiului, vor fi zdrobiți.

Totuși, făcînd abstracție de aceste asigurări vă întreb, cît de nesinceră sau de subredă poate să fie mintea care-și închipuie că nu vor fi spulberate de anarhie toate forțele - mai ales acele rezultate dintr-un mediu social anarhizat, cum este cazul Bulgariei și al Ungariei - în cazul cînd Germania va fi învinsă de asiatici ?

Ceva mai mult, pentru liniștea dvs. vă atrag atenția că, în cazul unei eventuale înfrîngerii, liniile de retragere germane trec pe la noi și prin Ungaria.

Cum vor putea deci ungurii, să întreprindă în această eventualitate vreo agresiune împotriva noastră ?

De aci, domnule Brătianu, reese necesitatea de a contribui cu sinceritate, cu toate puterile și la timp pentru în-lăturarea definitivă și totală, prin înfrângere, a pericolului care amenință toată civilizația, toată Europa și în primul rînd pe noi.

După aceea, vom vedea.

O minte sănătoasă, nu aleargă în acelaș timp după mai multe țeluri și caută să rezolve probleme pe rînd.

Intr-un memoriu anterior, m-ați acuzat că "nu sînt sigur că voi cîștiga victoria și ați afirmat că rezultatele războiului sînt îndoielnice".

Vă întreb, care om cu mintea întreagă, care conducător înțelept de la Gingishan și pînă la timpurile noastre, a fost sigur, sută la sută de victorie, cînd a început o acțiune, s-au a luat armele pentru a se apăra cînd a fost provocat ?

Totuși, nu a ezitat să se arunce cu toate forțele și cu toată nația sa în luptă, chiar cînd era, cum este cazul nostru de azi și cum a fost cazul nostru de totdeauna, pe viață și pe moarte.

Mircea cel Bătrîn, Stefan cel Mare, Mihai Viteazul, regele Carol I, au fost, sută la sută siguri de victorie, cînd a ridicat spada neamului împotriva dușmanilor cotorpitori ?

A fost, sută la sută sigur de victorie, tatăl dvs. cînd a trecut Dunărea în 1877 în condițiile în care a trecut-o ?

A fost, sută la sută, sigur de victorie fratele dvs.(1) în 1916 cînd a făcut pasul istoric pe care, conștiința unui neam i l-a impus atunci să-l facă și pe care, același conștiință a neamului întreg, mai puțin a dvs., a cîtorva cari pot fi numărați pe degete, mi l-a impus și mie să-l fac în 1940 și 1941 și mi-l impune astăzi să-l continui ?

Aceasta nu însemnează însă, că nu mi-am luat toate precauțiunile și nu mă pregătesc să fac la sfîrșitul războiului față, chiar cu armele, încît mai bune condiții posibile, în mult mai bune condiții, de cît ați aruncat dvs. armata în războaiele

1) Dacă ar fi așa nu ar avea încă un merit de a fi făcut ceea ce au făcut.

din 1913 și 1916, oricărei eventualități, oricărei nebunii.

Dacă rezultatul războiului este "îndoielnic" de ce nu ați fost de la început categoric împotriva lui ?

Dar rezultatul războiului, pe care l-ați făcut în 1916 nu era "îndoielnic" chiar de la primele noastre ciocniri când a început să se desemneze și valoarea reală a ajutorului rusesc și nesinceritatea angajamentului scris, luat de toți aliații în privința ofensivelor care trebuiau să fie declanșate, concomitent cu intrarea noastră în război, de Brusilov și Sarrail ?

Acest rezultat nu a devenit și mai îndoielnic datorită înfringerilor din Dobrogea, Turtucaia, Jiu, Cerna, Predeal, București, etc.etc., cari se succedau într-un ritm amețitor și cari au dus chiar, din primele luni ale războiului, la înmormintarea entuziasmului și la distrugerea armatei și a țării ?

A fost atât de îndoielnic, încît ne-a dus la cunoscuta și dureroasă pace, regizată de dvs. și totuși nimeni, în afară de democrați, nu s-a gândit să condamne pe fratele dvs., pentru faptul, că a cerut poporului să singereze, pentru înfăptuirea idealurilor și libertatea fraților.

Dar, cîte din războaiele și luptele noastre, nu au fost îndoelnice sau pierdute și totuși, poporul românesc a continuat sub diferiți conducători, să ia lupta de la capăt pentru a-și asigura stăpînirea pămînturilor strămoșești ?

La fel au făcut toate popoarele.

La fel au făcut și romanii cari au pornit de la o colină și au cucerit, după mai multe secole de luptă, toată lumea antică.

În cîte secole și după cîte victorii și înfrîngerii, au fost realizate unitatea și gloria Franței, a Germaniei, a Italiei, a Rusiei, a noastră ?

Dar care acțiune omenească nu este la începuturile ei îndoielnică ?

Numai netrebnicii nu întreprind nici una, sub cuvînt și de frică, că ea poate să fie îndoielnică.

Dar chiar așa fiind, vă întreb, de ce îmi puneți această întrebare mie și nu ați pus-o tuturor oamenilor care au făcut în trecut istoria noastră și dece, mai cu seamă, nu ați pus-o și tatălui și fratelui dvs. ?

Nu ați spus-o domnule Brătianu, fiindcă tot ceea ce face familia dvs., chiar când este rău, este infailibil și orice operă făcută de alții, chiar când este grandioasă, trebuie să fie criticată cu orice preț, chiar cu acela al ridicolului.

5) Afirmati că "Armata română nu mai contează ca armată națională".

Este serios, domnule Brătianu, să faceți o afirmație atât de gravă, pe care, tras la răspundere chiar de armată, nu o puteți cu nimic dovedi ?

Dar de ce, domnule Brătianu, nu mai contează actuala armată ca națională ?

Pentru că nu mai este neinstruită, în zdrențe, cu picioarele goale, cu armele atârșate pe umă cu sfoară și fără medicamente, ca aceea cu care ați intrat, pentru a "pune ordine" în Balcani, în anul 1913 ?;

pentru că nu mai este neinstruită, dezarmată și rău comandată, ca aceea care s-a ilustrat la Turtucaia ?

pentru că nu mai este hrănită cu gărgărițe, adăpostită în bordeie fără lumină și nu mai este deimată de holeră, de tifos exantematic ca armata dvs. națională din 1913 și 1918;

pentru că în armata actuală bucătarul de la popotă nu are lefuri mai mari decât comandantul de regimente, cum erau pe timpul "economilor" unui alt frate al dvs. ? (1);

pentru că invalizii actuali, nu mai sînt tratați cum au fost și sînt încă, aceia de care v-ați dezinteresat total și i-ați folosit politicește ? ;

pentru că, spitalele și cazărțile sînt astăzi îngrijite, reparate, completate și dotate cu tot ce le trebuie ? ;

pentru că răniții, sînt transportați în trenuri de lux anume organizate și evacuați cu avioanele, chiar de pe cîmpul de luptă, iar nu în vagoane de porci ca răniții din 1916, dintre cari, mulți au rămas neridicați acolo unde căzuseră ?;

1) Eram comandantul școlii de cavalerie în 1922, aveam gradul de locotenent colonel și eram plătit cu 1700 lei pe lună, pe cînd bucătarul de la popota ofițerilor era plătit cu 4000 lei, în afară de hrană, casă etc.

pentru că, procentul mortalității și acel al amputațiilor este astăzi mult mai mic comparat cu cel din războiul trecut ?;

pentru că de la primul post de ajutor și pînă la spitalele din București, toți răniții zac pe paturi cu cearceafuri și primesc rufărie și halate curate, pe cînd ceilalți erau ținuți pe paie, în zdrențe și de multe ori în pielea goală ?;

- pentru că soldatul de astăzi și familia lui, își primesc la timp toate drepturile; pentru că am plătit imediat toate rechizițiile; pentru că orfanii sînt luați și educați pe cheltuiala statului, în institute care au fost din timp înființate, pe cînd în 20 de ani nu ați înființat mai nimic și ați făcut din orfanii eroilor cerșetorii și vagabonzii neamului ? ;

pentru că, am făcut la timp sanatorii pentru ofițerii și soldații răniți, institute pentru orbi și invalizi, un palat al invalizilor, institute de ortopedie și reeducare, cari fac nu numai mirarea dar și admirația specialiștilor străini ?

În sfîrșit pentru că, am trimis și trimit continuu în străinătate marii mutilați spre a face o ultimă încercare pentru salvarea sau reeducarea lor ?

Iată, domnule Brătianu, de ce actuala armată nu mai este națională și de ce, erau mult mai naționale armatele cu cari tatăl dvs. a trecut Dunărea, fratele dvs. a făcut trecutul război și pe cari dvs. le-ați dus la rușinoasa capitulare din 1940.

6) Afirmati că "armata noastră este încadrată în armata germană și băgată în primele linii".

V-am arătat într-un capitol anterior cît este de "încadrată" armata noastră în armata germană.

V-am întors paginile istoriei, pentru a vă reaminti, cu durere, un trecut încă proaspăt în mintea și sufletul meu.

V-ați luat și în această privință, informația tot de la crainicul de la Londra și de la cîțiva ofițeri ușurateci, incapabili să iasă din limitata lor sferă de judecată și acțiune.

Nu insist mai mult, fiindcă la un alt capitol v-am arătat, prin comparație, care a fost situația armatei noastre față de ruși și francezi în trecutul război și care este astăzi față de germani.

În afară de cîțiva interesați, fără autoritate, nimeni nu poate susține această afirmație a dvs.

În privința faptului că este "băgată în primele linii", răspunsul vi-l arată pierderile noastre.

Deși sîntem în a 16 luna de război, deși luptele, actuale sînt neasemănat mai sîngeroase decît cele din 1916, deși am luat parte la luptele cele mai grele care au avut loc în partea de sud a frontului, deși am fost continuu în lupte, pierderile noastre nu reprezintă pînă acum decît 0,50% din totalul contingentelor noastre mobilizabile, pe cînd pierderile avute de armata dvs. în 18 luni de lupte, au fost de 12% din totalul populației Tării Românești de atunci.

Iată, domnule Brătianu, adevărul, arătat de cifre, nu fabricat de interesele meschine care vă distează să criticați totul, să criticați orice și să birfiți ca în timpurile politichianiste cînd se putea afirma orice fără control și a arunca acuzațiuni fără teamă de răspundere.

Trupele noastre de azi, domnule Brătianu, nu sînt trupe de sclavi.

Germanii nu fac nici o deosebire între ale lor și ale noastre.

Ei sînt cu adevărat cavaleri și nu le cer niciodată eforturi cari depășesc puterile lor.

Dimpotrivă, în toate cazurile în atac, țin seama și de gradul lor de pregătire și de felul atacului și de gradul dotării cu mijloace. Unul s-au două cazuri nu pot fi generalizate.

Multe unități au fost trimise în linia întâia pentru că împrejurările au impus-o.

Nimeni nu a putut constata că, pe cînd ele erau în linia întâia, germanii din acelaș sector erau ținuți în spate la repaus.

O perfectă egalitate a fost pentru toți.

V-o afirm eu, ca soldat.

Alte unități, au făcut efortări mari, la cot cu cele germane în operațiile din vara trecută, pentru că au fost împinse, spre cîntea lor și a neamului întreg, de propriul lor elan.

Nu germanii le-au cerut-o.

Ei au admirat și au răsplătit avîntul.

Atît.

Dvs. îi criticați.

Vă privește.

Dvs. voiți însă să facem războiul și să refacem România, fără a intra în foc în linia întâia. Deasemenea, nici unul din rudele dvs. afară de unicul fiu al regretatului V. Brătianu, nu se găsește nici în linia a treia.

7) Mă întrebați domnule Brătianu :

"Pentru ce vă impun atâtea sacrificii"?

"Ce vom avea la sfârșitul războiului"?

"Ce asigurări pot avea că Germania ne va reda Ardealul"?

Voi lichida pe rând și aceste întrebări.

a) Pentru ce vă "impun atâtea sacrificii"?

Este îndrăzneală sau profanare ?

Avem aproximativ 54.000 morți și dispăruți, 18.000 invalizi și 415 mutilați (statistica din 1 Octombrie 1942).

În războiul trecut au fost 800.000 morți (1), 56.000 invalizi, 470 mari mutilați, 250.000 prizonieri, în același interval de timp și mă întrebați totuși ce eu vă "impun atâtea sacrificii"?

Pentru ce le-ați impus dvs., domnule Brătianu în 1916 ?

Pentru ca după aceea, s- tîrîți nația, în cea mai odioasă turpitudine morală, să o împingeți pe panta prăpastiei, să o mutilați în 1940 și să faceți prin nepriceperea, lăcomia și greșelile dvs., inutile toate sacrificiile ?

Vă răspund la întrebarea dvs. cu aceiași întrebări, nu pentru că este logică ci, fiindcă nu dvs. ați impus nației aceste sacrificii deoarece nu ați putut-o face.

Nici tatăl dvs., nici fratele dvs., nici eu - și să mă iertați dacă-mi îngădui să mă pun pe același picior - nu am fi putut "impune" nației ceea ce conștiința ei ar fi respins. Doveda a făcut-o sub regele Carol al II-lea.

Nația a făcut sacrificii în 1916, pentru că i-o impunea conștiința ei. Același proces (?) s-a petrecut și în 1941.

Pentru a scăpa 3½ milioane de români din cea mai neagră sclavie, pentru a readuce la trupul patriei ceea ce ni se smulsesse banditește, pentru a repara onoarea armatei pe care ați

1) Din cari 225.000 nu mai la "armatele de operațiuni".

terfelit-o și pentru a asigura viitorul unui neam, pe care l-ați compromis atât de grav, nația în unanimitatea ei a aclamat intrarea în războiul început în 1941.

Este, domnule Brătianu, cu atât mai mult și îndrăzneală și profanare, cu cât nu puteți dovedi că v-am impus sacrificii deoarece nici un Brătianu, nici un Costinescu, nici Pilat, nici un Alimănișteanu, nici un Dorobanțu, nici astăzi și nici în războiul trecut - când dvs. ați "impus nației", imensele sacrificii - nu și-au lăsat pe câmpul de luptă nici viața, nici ochii, nici picioarele și nici nu și-au sacrificat stările.

Dimpotrivă și din acest punct de vedere, nici unul dintre dvs. și din ai dvs., nu au fost în cele două epice drame ale poporului românesc plătitor, ci încasator.

Iată, domnule Brătianu, răspunsul cuvenit întrebării dvs.

Ca român și ca soldat, nu pot avea decât dispreț pentru toți acei cari drămuiesc, sau speculează în sens meschin, sângele vărsat pentru marile idealuri.

Cu atât mai mare este disprețul, cu cât drămuirea și specula este făcută, de acei cari nu au făcut nici un sacrificiu personal.

Dar, în afară de replica ce v-am dat mai sus, vă atrag atenția că nația întreagă, cu elan și cu bărbăție, a aprobat ~~prin~~ prin plebiscitul din noiembrie trecut și prin numeroase alte manifestații vechi și recente ceea ce am făcut și mi-a cerut să continui pînă la capăt lupta de dezrobire și opera de descătușare politicianistă și de redresare națională.

Indrăzniți să o negați ?

Poftiți și declarați public, că ați fost împotriva acestui război, că ați acceptat atât răpirea Basarabiei și a Bucovinei, cât și continua ofensă și amenințare rusească.

b) "Ce vom avea la sfîrșitul războiului"?

Vom avea domnule Brătianu, dacă cîștigăm războiul, ceea ce ați pierdut dvs., vom avea, dacă Dumnezeu mă va ajuta și poporul va continua să mă asculte și să mă urmeze, o Românie mai mare decît aceia pe care a masacrat-o democrațiile.

Dar, chiar dacă fatalitatea ar face să nu avem nimic, întrebarea este, dacă puteam, când s-a ivit prilejul în 1941, să nu intru în luptă spre a dezrobi Basarabia și Bucovina ?

Jidanii, oamenii de afaceri și Dvs., puteați să o faceți, poporul și cu mine, niciodată.

Au fost ușuratici, cari au mai conceput în anii 1914-1915 să, facă România mare numai prin șiretenii și abilități meschine, acuzând pe fratele dvs. că a făcut războiul și a distrus țara.

Poporul românesc a respins și respinge aceste procedee.

Le respinge, pentru că are conștiința că tot ce este luat fără sacrificii, fără sînge, fără riscuri, fără lupte, este imoral și creează situații prăbușitoare, iar nu drepturi nepieritoare.

Să examinăm totuși, ce s-ar fi putut întîmpla dacă nu intram în război și adoptam o soluție de așteptare, de neutralitate, de amicitie cu rușii sau de agresiune față de germani ?

Stînd pur și simplu "în expectativă", pe lîngă demoralizarea impusă nației și armatei și pe lîngă agitațiile provocate de legionari, de comuniști, de dvs. și de dl. Maniu în cari ne-am fi zbatut, am fi suferit totuși consecințele războiului și am fi pus pentru vecie pe fruntea mîndră a acestei nații, pecetea rușinoasă a dezonoarei.

Basarabia, Bucovina și Transnistria, ar fi fost astăzi ocupate, administrate și exploatate de germani.

Am fi avut în țară cele mai groaznice lipsuri, pentru că ceea ce ne-a scăpat de foamete în iarna lui 1941, au fost bucatele pe care le-am găsit și le-am adus din Basarabia și Transnistria și, ceea ce ne va scăpa de foamete în 1942, va fi ceea ce voi aduce îndeosebi din Transnistria, de unde socot să transport în țară 70-80 mii vagoane.

Nu am fi recuperat materialul de cale ferată în valoare 5-6 miliarde lei, pe care l-am cedat rușilor, datorită ultimatumului la care ne-a adus administrația și neprevăderea partidelor dvs. politice.

Nu ași fi putut să înarmez țara, fiindcă Germania nu ne-a dat nici armament și nici materii prime pentru industria de armament din țară, și ca o consecință, toate fabricile noastre ar fi încetat lucrul, fiindcă la venirea mea le-am

găsit total lipsite de materii prime ;ele lucrează astăzi în mare parte din plin, datorită materiilor prime primite de la germani și a aceloră în valoare de miliarde pe care le-am capturat și pe care le aduc din Transnistria.

Datorită intrării în război, am readus Basarabia și Bucovina, am scăpat de la moarte și de la umilințe 3,5 milioane de români ; am creiat o epopee eroică pînă acum netrăită de neamul românesc ; am făurit o armată care face admirația tuturor; am scăpat poporul de la foamete ; am asigurat liniștea și onoarea țării, am ridicat moralul și am redat încrederea poporului în forțele sale, ceea ce mi-a dat putința să-l antrenez la muncă și să transform țara într-un vast șantier.

Dacă nu intram în război, puteam fi astăzi, la cea mai mică agitație a poporului, în situația sîrbilor ; riscam să pierdem întreg Ardealul și întreaga Dobroge, pentru că germanii pentru a ne anihila și pentru a răsplăti pe unguri și pe bulgari, le-ar fi dat voie să ocupe teritoriile revindecate de la noi, după cum i-a împins să ocupe teritoriile grecești și sîrbești.

Pătimaș, orb și mistificator, este acela care nu vede evidența și care nu recunoaște că nu se putea face altă politică sau altă acțiune.

Intr-un memoriu din 1941, cereați "să fac armata (1) pentru că ea este "singurul mijloc de a reîntregi țara".

Ei bine, domnule Brătianu, am făcut ceea ce-mi cerea armata însăși, ceea ce-mi impunea conștiința mea și dorința poporului.

Am refăcut, în cîteva luni de guvernare, ceea ce reușise politicianismul să strice în 20 de ani și am început să "reîntregesc" cu ea țara.

Dar unii dintre dvs., în clara lor concepție și dreapta lor judecată în toate, ar fi vrut să fac armata cu ajutorul german - pentru că cu altul, nu ar fi fost posibil în împrejurările actuale - însă, fără să dau nimic Germaniei și în scopul de a o rezerva și a o întrebuinta la momentul oportun, împotriva Germaniei.

1) Ceea ce dovedește că recunoașteți că armata nu era "făcută".

Raționamentul acesta de factură fanariotică, judaică și masonică, depășește orice limită, ar depăși chiar cretinismul, dacă nu ar avea la spate reaua credință.

Nu mai analizez ce s-ar fi întâmplat, dacă la conducerea țării, ar fi fost în anii 1940-1941 un general "Simovici" oarecare.

Fiindcă și dvs. și dl. Maniu mi-ați cerut să "fac armata" vă întreb, cum a-și fi făcut-o, dacă nu a-și fi mers alături de germani ?

Graficele vă arată că am dat în ultimii doi ani comenzi pentru armată în valoare de circa 184 miliarde lei(1); aceste comenzi au fost livrate în proporție de 80%, pe cînd înainte de 1940, fabricile livrau comenzile în proporție de 25 și 30%.

Credeți dvs., că s-ar fi putut ajunge la aceste rezultate fără ajutorul efectiv german ?

Credeți dvs., că ar mai fi avut o singură fabrică din țară, putința să lucreze cum lucrează și pentru cine lucrează și ar mai fi avut un singur locuitor libertatea să trăiască și să se aprovizioneze cum trăiește și se aprovizionează, dacă nu mă alăturam "Axei" ?

Sînt sigur că nu o credeți, domnule Brătianu.

Ar fi de neexplicat dacă m-ași înșela ; cu atît mai de neexplicat, cu cît nu se poate să nu constatați și tragedia în care se sîbă grecii, sîrbii etc., dar și agonia lor,, fiindcă s-au lăsat duși de "maniștii" și "brătienii" lor, în loc să se lase conduși de instinctul lor de conservare și de bunul lor simț.

În acelaș memoriu, afirmați că "războiul ce ducem alături de germani, nu știm unde ne va duce și cînd se va sfîrși".

Dar alături de cine voiți dvs., domnule Brătianu să ducem războiul, pentru a întregi țara la Est ?

Vedeți dvs. alt aliat ?

Puteam aștepta să-l facem singuri ?

Cine vă poate urma, domnule Brătianu pe această linie de judecată ?

1) Mai mult cu 80 miliarde de cît au comandat în 22 de ani "democrațiile" patriotice, naționale și liberale.

Vreți reîntregirea țării.

Știți sigur, că nu se putea face aceasta fără război și mai știți, că războiul nu-l putem duce singuri împotriva Rusiei.

După ce am intrat și ați aprobat intrarea în război, vă întrebați "unde ne va duce el și când se va sfârși"?!

Să vă înțeleaggă cine poate.

c) "Ce asigurări pot avea că Germania ne va reda Ardealul?"

Nici una scrisă.

O afirm, fiindcă într-un memoriu anterior, m-ați acuzat că "nu am nimic scris" și că la sfârșit "Hitler" mă va păcăli.

Trec peste ofensa anticipată și gratuită care se aduce unui mare om și peste spiritul fanariotic de culise, ale cărui urme au rămas și astăzi încă, adânc imprimate în anumite mentalități românești, care judecă pe alții după ei.

Dar domnule Brătianu, pentru că nu am putut obține nimic scris în privința Ardealului de Nord, trebuia să renunț la Basarabia și Bucovina, cu tot cortegiul riscurilor pe care vi le-am semnalat și să stau cu brațele încrucișate ?

Așa ați fi făcut dvs. ?

Să-mi dați voie să nu cred și, în tot cazul, să-mi dați voie să afirm categoric, că și tatăl dvs. și neuitatul dvs. frate, ar fi făcut la fel ca mine.

Ce asigurări a avut fratele dvs. că v-a luat Basarabia când a atacat Austria ?

Nici una.

Ați uitat atitudinea "nemțofililor" de atunci cari pretindeau să se alăture Austriei și să atace Rusia pentru a libera mai întâi, provinciile care erau cele mai amenințate de de-naționalizare ?

Ce s-ar fi întâmplat dacă i-ar fi ascultat ?

Am fi astăzi una cu masa arhaică slavă, iar țara ar fi fost prefăcută într-un pustiu.

Si tot într-un pustiu ar fi fost prefăcută și azi, dacă ași fi ascultat de cei care îmi dau lecții și mă amenință de la Londra, deși nu sînt din Londra.

Dvs.vreți ca germanii să ne redea Ardealul.

Pot să vă încredințez că neamul românesc are cu totul altă concepție.

El nu așteaptă ca "germanii să ne redea Ardealul".

Ar fi să-l cerșim.

El îl pretinde și îl va lua la nevoie cu armele.

El are conștiința că l-a pierdut din vina conducătorilor pe care i-a ales după sistemul democratic și se consideră - fiindcă are bun simț - părtaș la această vină.

În acelaș timp însă poporul, datorită bunului său simț milenar, știe că nu se poate bate pe mai multe fronturi în acelaș timp, fiindcă are intuiția că ar pierde peste tot.

De aceea, românii s-au aruncat cu toată ființa lor, cu toată convingerea și cu toată încrederea lor, la răsărit, pentru că nu puteau pierde prilejul să redea libertatea fraților pe care îi părăsise cu lașitate în 1940 și fiindcă, spera că după ce v-a termina cu acela care-i amenință mortal întreaga existență și toate libertățile, să se întoarcă, când va suna ceasul pe care îl așteaptă, împotriva celui alt dușman.

Pentru acest al doilea act sînt, domnule Brătianu, mari pregătiri în curs (1), pregătiri pe care dvs.voiți să le ignorați și bine faceți, fiindcă de la dvs.trec la dl.Manu și de la dl.Manu la Londra.

Aceasta nu este o ofensă pe care o aduc domnului Manu.

Este o acuzare pe care o voi putea susține în fața nației cu fapte și documente, la timpul potrivit.

Dar, domnule Brătianu, chiar dacă nu am nici o asigurare din partea d-lui Hitler, ce trebuia să fac ?

Dvs. și d-nii Manu, Tătărăscu și întreaga dvs.companie, de ieri și de azi, ați avut mai mult decît asigurările, de cari acuzați că nu le-am obținut de la dl.Hitler.

Ați avut România Mare, încredințată dvs. spre păstrare, întărire și înflorire de fratele dvs și de cei 800.000 de morți și invalizi ai Marelui război.

1) Pregătirea tineretului, munca și ordinea pe care o cer tuturoșoselele și căile ferate care se construiesc, cadrele care se pregătesc, fabricile care se dezvoltă, etc., care au provocat într-o bună măsură inflația, fac parte din aceste pregătiri.

Ce ați făcut cu ea ?

Cum îndrăzniți dvs. și dl. Maniu, să mă acuzați pentru faptul că nu am reușit să reîntregesc în 2 ani, ceea ce ați sfărâmat dvs. în 20 de ani și să mă condamnați, că nu am obținut sigurări că se va reconstitui ceea ce ați mutilat atât de groaznic?

Cine este dintre noi mai criminal ?

Eu sau dvs.?

Cine trebuia să fie mai întâi tras la răspundere, eu sau dvs.?

Si cine este în drept să mă tragă la răspundere ?

Dumneavoastră ?

Mai multă îndrăzneală nu se poate concepe.

Indrăzneala este cu atât mai mare, cu cât v-am prevenit, că nu am putut obține nici o asigurare scrisă în privința viitorului politic al Ardealului de Nord și, v-am oferit conducerea statului pentru a o obține dvs.

Am procedat la fel cu dl. Maniu.

V-am făcut această ofertă de mai multe ori și ați declinat-o.

Atunci nu este mai bine să vă apțineți de la acuzații care se întorc împotriva dvs. ?

Nu am avut pretenția de a guverna această țară.

V-am oferit-o, deîndată ce am scăpat-o din furtuna ce o ducea în mormânt.

Rolul meu trebuia să fie terminat la 7 septembrie 1940.

Am continuat însă, fiindcă în fața pericolului, a greutăților și a răspunderii, v-ați derobat și v-ați ascuns cu toții.

Nu s-a găsit atunci și nici mai târziu, afară de Horia Sima, nici un om în stare să ceară sau să se impună prin calitățile sale la conducere, sau să fie impus de popor.

Astăzi când s-a pus ordine, când pericolul a fost înlăturat, când a început să se limpezească zărilor și când perspectivele încep să devină din nou luminoase, când prosperitatea a reapărut, ridicați capul și conform obiceiului, începeți prin a crea atmosferă, prin a acuza.

Exasperat de sistemul dvs. și al d-lui Maniu, de a mă dojeni și dădăci la scurte intervale de timp, după cum ați doje-

nit și dădăcit pe atîția șefi de guverne pe cari i-ați inventat și pe care i-ați răsturnat după ce v-ați făcut treburile, vă voi răspunde după cum meritați.

Vă voi răspunde, așa cum merită vinovații și îndrăzneții să li se răspundă.

Vă va răspunde armata și poporul, cari au astăzi altceva de făcut, dar cari, să nu credeți că v-a uitat.

Am pus 20 de secole să facem România Mare.

Ați prăbușit-o mișelește în 20 de ani și acum îndrăzniți să mă acuzați de greșeli și de nepricepere, pentru că nu am refăcut-o în 2 ani.

Poftiți și refaceți-o dvs.

Eu am făcut destul pentru un om, faceți restul.

Este însă mai ușor să critici decît să realizezi și mai prudent să lași pe altul să ia riscul decît să le iei.

Dar știți prea bine că, nici poporul nu ar accepta să-și încredințeze soarta și viitorul în mîinile care l-au împins în prăpastie.

Avînd conștiința vinovăției dvs. sînteți grăbit să-i vedeți urmele șterse pentru vecie.

Vă înțeleg nerăbdarea.

O împărtășesc și sufăr și eu, cumplit de ea.

Dar, care popor a reușit să repare într-o zi greșeli grave și cine și-a realizat maximum de idealuri fără sacrificii imense și dintr-odată ?

Prin cîte lupte și sacrificii au trecut Franța, Germania, Italia, Anglia, Rusia pînă au realizat granițele aspirațiunilor și drepturilor lor ?

Arătați-mi ce mare popor a clădit dintr-odată granițele aspirațiunilor sale integrale ?

Cîte lupte s-au dus pentru realizarea lor, cîte s-au pierdut și cîte s-au reluat de la capăt ?

Dvs. vreți ca fără lupte, fără să vă "impun" sacrificii, fără să suferim, fără înfruntăm riscuri, păstrînd cămările, becurile și buzunarele pline, cît mai pline și făcînd numai afaceri grase, să reconstruim granițele ?

Mă avertizați că voi fi păcălit.

Cine nu a fost păcălit în viață ?

De câte ori am fost păcălit domnitorii noștri ?

Ați uitat ce a pățit Stefan cel Mare, Mihai Viteazul și alții ?

Ați uitat ce a pățit tatăl dvs. în 1877, care, drept răsplată pentru că a sărit în ajutor, a pierdut Basarabia, a fost ținut ca cerșetorii la ușa congresului și i s-a impus schimbarea art.7 din constituție, datorită căruia s-a jidovit țara și s-a compromis economia românească și puritatea rasei noastre?

Ați uitat, câte asigurări scrise și-a luat fratele dvs. în 1916, pentru a evita repetarea istoriei ?

Ce s-a ales de ele ?

Dacă nu era energia mareșalului Prezan, Ardealul ar fi rămas de pe atunci în două, fiindcă, armistițiul de la vila "Giusti", încheiat pe bazele stabilite de marii și onorabili dvs. aliați, fixase "linia de demarcație" în lungul Mureșului, de la Arad pînă la Turda.

Cu toate angajamentele luate de aliați, cu toate asigurările scrise, uitați că :

- Banatul a fost frînt și în inima lui stă și astăzi un pumnal dureros?;

- Clemanceaua a refuzat să primească pe I.C.Brătianu cu toate că aducea după dînsul glorioasa cohortă a celor 800.000 de morți căzuți pentru cauza tuturor ?;

- La conferința de pace am avut o situație inferioară Belgiei, Serbiei, Greciei, sub pretextul că făcînd pace separată, nu mai eram aliați?;

- Ni s-a impus unilateralul tratat al minorităților ?

Uitați și multe altele d-le Brătianu.

Dar poporul nu uită.

Dvs. îndrăzniți să-mi faceți proces pe ce are să se întîmple. Eu vă răspund, d-le Brătianu, cu procesul celor ce s-au întîmplat.

În ceea ce privește viitorul, nu sînt sigur de nimic, d-le Brătianu.

Dar cine, de cînd există omul, a fost sigur de viitor?

Cu toate acestea omul, care a fost om, a luptat, a luat riscuri și a perseverat.

Lupt și eu, lupt ca un leu și sper să reușesc.

Dar, dacă Dumnezeu nu mă va ajuta și nu voi reuși, atunci altul va relua lupta de la capăt.

Așa s-a depănat și se deapănă firul istoric al tuturor popoarelor, mai ales al celor mici.

Nu uitați că prin lupte grele - de multe ori inegale mai ales la început - din mica Romă s-a clădit un mare imperiu; din Prusia de ieri, Germania de azi, dintr-o insulă săracă, cel mai mare imperiu pe care l-a cunoscut istoria.

Pornind de la criteriul presupusei rele credințe a celor mari, față de cei mici, ar trebui ca statele mici să nu mai facă nici un fel de politică, pentru a nu risca critica "brătienilor" lor.

Numai netrebnicii și poltronii, pot să justifice lipsa de acțiune națională, cu scuza că nu sînt siguri sută la sută de victorie și nu au garanții scrise.

Nația, cu instinctul ei curat, nația care nu este îmbuibată de moșii și de fabrici, nația care din munca ei nu reține nimic pentru ea și dă totul pentru binele comun, nația aceasta și nu cea capitalistă, s-a aruncat în luptă fără aceste asigurări, cu siguranța totală în victorie, cu credința și cu voința de a cîștiga.

Nația, care nu știe să ia și să înfrunte riscurile, piere.

Răsfoiți istoria și vedeți cîte popoare au pierit pentru că nu au știut sau au refuzat să se bată.

Poltronii sînt, domnule Brătianu, în totdeauna spulberați.

Imi dați avertisment "să nu mă îndoiesc care va fi soarta Ardealului dacă germanii rămîn stăpîni Europei".

Sînteți bănuitor și ofensați.

Este o atitudine rău făcătoare țării și neîngăduită unui om de stat (1).

1) Memoriul dvs. circulă.

Aveți mai multă încredere în englezii, în americani și în jidanii care au dictat pacea și după războiul trecut ?

Ați uitat însă care au fost rezultatele, deși aveam o alianță politică - iar fratele dvs. își luase toate garanțiile și primise toate asigurările.

V-am reamintit mai sus, atitudinea lui Clemanceau și a lui Hoover; v-am reamintit ce conținea faimosul preambul al tratatului cu Austria.

Iată ce s-a ales, din garanțiile și asigurările scrise date de marii aliați ai dvs.

Vă înfățișez acum și altă atitudine, domnule Brătianu.

Vă reamintiți, că în iarna anului 1940 și mai ales în primăvara anului 1941, rușii au făcut nenumărate încercări de a ocupa diferite ostroave și insule din nordul Deltei, pentru ca ajungând la Brațul Sulina, să pună stăpânire pe Gurile Dunării și să poată astăzi să controleze întregul trafic din Sud-Estul Europei și din Marea Neagră.

Vă aduceți aminte că, față de aceste continue încălcări ale teritoriului și față de flagrantă atingere a suveranității noastre naționale, nu am avut nici un fel de sprijin de la americanii și englezi, iar la intervențiile mele, au păstrat o atitudine cu desăvârșire pasivă.

Au pus capăt acestor agresiuni tunul nostru care a intrat în acțiune la ordinul meu și intervenția energică a Germaniei care prin dl. Von Kilinger, a comunicat ministrului sovietic la București Lawrentiew, că ne-a garantat granițele și că Germania își ține angajamentele.

Cînd s-a făcut pe spinarea neamului o tragică și continuă experiență, aveți astăzi mai multă încredere în cuvîntul popoarelor care și l-au călcat flagrant față de noi și nu aveți încredere în cuvîntul poporului, care nu ne-a păcălit pînă acum cu nimic și nici o dată ?

De ce, domnule Brătianu, perseverați să credeți că veți putea să reîntregiți țara cu ajutorul democraților, care n-au fost în stare să se țină de angajamentele scrise pe care și le-au luat, pentru garantarea granițelor noastre ?

Acuzați pe germani, de arbitrajul de la Viena și tratați de dușmani, dar nu acuzați pe aliații democrați cari v-au trădat ?

Cum se poate califica aceasta d-le Brătianu !

Ce interese vă îndeamnă să deformați buna judecată și vă împiedecă să trageți învățăminte și concluzii logice ?

Ar fi trebuit să le trageți cu atât mai mult, cu cât nu trebuia să uitați, suferințele și amărăciunea fratelui dvs. când a părăsit - în 1919 - dezgustat și dezamăgit Parisul.

Gestul, a trecut în istorie și a înfierat pentru vecie atitudinea neloială și nedemnă a unor aliați mari, față de un popor mic, care făcuse atâtea sacrificii și pentru el, dar și pentru victoria lor.

Iată, textual, ce spunea atunci I.I.C.Brătianu :

"Fac un ultim efort și sînt hotărît a-mi da demisia chiar de la Paris, dacă tratatul nostru nu este recunoscut", pentru că Anglia, țara clasică a democrației, se opune la recunoașterea calității de aliat a României și numai datorită Franței și Italiei s-a putut înlătura "una din cele mai monstruoase nedreptăți pe cari le-ar fi înregistrat istoria".

Delegații englezi și americani erau gata să restituie Cadrilaterul Bulgariei, deși prin tratatul de alianță "se garanta integritatea teritorială a Regatului Român în toată întinderea frontierelor sale".

În timp ce armata română ocupa Budapesta și punea stăvilă boșevismului, aliații opreau toate transporturile militare de armament și echipament spre țara noastră. Cu o indignare firească, primul ministru român întreba : " sîntem noi prietenii sau ungurii sînt aliații Conferinței ? Chestiunea petrolului a dezlănțuit împotriva noastră pe marii rechini ai trusturilor americane. Este cel puțin ciudat ca Franța, Belgia, Italia să se facă împotriva noastră, instrumentele docile ale unor interese ce ne sînt vrăjmașe și acestor resentimente. Aceste trei puteri care constituiesc majoritatea conferinței, ne maltratează și ne amenință în modul cel mai violent în fața lumii întregi și se mărginesc pentru mîngîierea noastră să ne dovedească pe ascuns bunele lor sentimente, sub formă de regrete".

În scrisoarea de demisie de la 12 septembrie 1919, Ion I.C.Brătianu spune :

"Consiliul suprem al marilor puteri, care a înlocuit conferința de pace a statelor aliate, n-a ținut seama de acest tratat, ci a hotărât să impună României condițiuni pe cari ea nu le poate primi, deoarece sînt incompatibile cu demnitatea, neatinerea și interesele sale politice și economice."

Iată, domnule Brătianu, cît prețuiesc popoarele cu care vreți dvs., oamenii democrațiilor mincinoase, să refaceți România Mare.

Pe cînd fratele dvs. dezamăgit și îndurerat înfiera pe acei cu care mă acuzați că nu "am aranjat" nimic pentru obținerea granițelor, tatăl dvs. răspundea astfel acelor cari îl acuzau că a trădat interesele țării, pentru că se rezema și avea încredere în Germania :

"Franța, cunoaște prea bine statornicia noastră în recunoștință".

"Iar Germania a văzut la noi un popor, care știe să nu uite binele ce i se face și de aceea, nu numai că nu a căutat să ne germanizeze, dar chiar ne-a încurajat și ne-a dat binevoitorul ei sprijin, ca să ne putem dezvolta în toată libertatea, așa cum dorim noi."

Aceiași libertate de a face ce vrem, o are poporul român și de la Germania de azi, iar același binevoitor sprijin de a ne dezvolta cum dorim noi, l-am găsit și eu la conducătorii ei.

Iată, domnule Brătianu, puse față în față pe plan istoric, două atitudini diferite.

Dvs. ați ales pe aceia care ne-a umilit și ne-a înșelat; eu, am ales pe aceea a tatălui dvs.

Istoria va judeca.

8) Afirmați că "pînă azi se pare că se pregătește autonomia Ardealului".

Este trist domnule Brătianu că luați drept bune, agitațiile descreșterilor și zvonurile tendențioase lansate și difuzate de propaganda judeo-masponică și de jidanul de la Londra.

Dar, pentru că dezbatem și această problemă, este bine să ne reamintim, cine a agitat cel dintâi "autonomia Ardealului".

Ați uitat amărăciunea și lupta fratelui dumneavoastră?
Ați uitat acțiunea nefastă a "Consiliului dirigent?".

Care om cu minte a luat atunci în serios, năzbîtiile unui om care avea ambiția de a domni România Mare, deși nu contribuise cu nimic la făurirea ei. Dimpotrivă, după ce a tras cu tunul în granițele pe care noi ne-am străduit pînă în ultima zi a războiului să le împlinim (1), s-a prezentat în România Mare cu pretenții de a o dirija și de a da la o parte pe aceia care o făcuse.

Ce om cu minte poate lua azi în serios năzbîtiile unor descreerați, dornici de aventuri politice ?

Chiar dacă ar fi așa, cum vă închipuiți că poporul românesc și armata sa victorioasă, nu ar avea un cuvînt de spus în această privință ?

Cum vă închipuiți că nu ar sfărîma în tîndări capul ticălosului și nu ar frînge gîtul îndrăznețului ?

Cum vă închipuiți că un om lucid, poate să fie în așa hal lipsit de simțul onoarei, încît a doua zi după terminarea războiului, și-ar putea bate joc, nu numai de propria-i onoare, dar și de onoarea poporului pe care-l conduce și-l duce la victorie ?

De ce judecați pe alții, după unii oameni, de origină dubioasă, de la noi ?

De ce ofensați cu atîta ușurință și de ce nu vă dați seama că o ofensă se poate răsfrînge cu consecințe grave, asupra poporului, al cărui bine voiți să-l realizați, fără să vă dați seama că slăbiți cu astfel de insinuări încrederea în aliați și puterea lui de rezistență.

Este o acțiune criminală, chiar dacă este inconștientă.

Încă o dată, domnule Brătianu, puneți-vă frînă atitudinilor și aprofundați cu seriozitate probleme.

De altfel s-a însărcinat dl. Kilinger să dea insinuatorilor, ușuraticilor și intriganților lecția care li se cuvine.

Intr-o cuvîntare ținută în Banat a spus sașilor și șvabilor, următoarele :

1) Dl. Maniu a fost ofițer de artilerie în armata austro-ungară și a stat pe front pînă la izbucnirea revoluției cînd a fugit la Viena și a început cunoscutele sale manevre, pentru a se impune în calitatea de martir și erou național.

"Si eu cred că popoarele noastre vor trăi în această comunitate și după război și vom fi uniți orice ar veni".

"Dacă ni se spune : da, toate sînt frumoase și bune, dar dacă se sfîrșește războiul, atunci voi germanii veți fi poporul cel mai puternic și veți inunda țara noastră, atunci eu pot spune numai atît : noi avem atîta pămînt de populat și de organizat, încît avem nevoie de fiecare om". (1)

S-a tăiat cu aceste categorice declarații, "pescuitorilor în ape tulburi", nemți și români aripile autonomiei Ardealului, cu care s-au insinuat în sufletele ușuratece românești, cu scopul de a demoraliza soldatul și elitele ardelenе și a arunca vrajba între noi și Grupul etnic german.

9) În sfîrșit, vă întrebați "în ce situație vom fi în cazul cînd Germania nu va cîștiga războiul", "de vreme ce nu s-a aranjat nimic pentru a ne împăca cu Anglia și Statele Unite"

Iată-vă, domnule Brătianu, întreg descris de dvs. înșivă!

Nu am "aranjat nimic cu adversarii"?!

Sînt pur și simplu acuzat că nu joc pe două tablouri.

Iată, d-le Brătianu, explicația catastrofei din 1940, dată chiar de dvs.

Dublul joc, ne-a făcut să pierdem și pe un "tablou" și pe "altul".

Vi-l reamintesc :

- În 1936-1937 România, pentru a nu-și atrage animozitatea Germaniei, a refuzat încheierea cu Franța și cu Cehoslovacia, a unui pact de asistență mutuală, cu caracter general, și a refuzat asemenea încheierea unui pact cu Uniunea Sovietică, de asistență mutuală. În acelaș timp la Societatea Națiunilor, în declarațiile publice ale guvernului român, în discursurile ținute cu ocaziunea vizitelor făcute de rege la Paris și a vizitei ministrului afacerilor străine la București, se proclama completa noastră solidaritate cu Franța.

- În 1936 și în 1937, România, multiplică prin vizite regale și guvernamentale și prin diferite declarații răsunătoare, legăturile sale cu Cehoslovacia amenințată de Germania ; în acelaș timp se făceau declarații tot atît de răsunătoare și

1) Discursul ținut de dl. Von Kilinger la Aradul Nou cu ocazia sărbătoririi zilei recoltei, la 17 octombrie 1942.

în Polonia, care ducea în momentul acela o politică de apropiere cu Germania și de dușmănie față de Cehoslovacia.

- În 1938 România permitea violarea spațiului său aerian de către avioanele de bombardament sovietice trimise în Cehoslovacia. În acelaș timp, păstra o atitudine de dezinteresare față de presiunea crescîndă germană asupra Cehoslovaciei.

- Tot în 1938 aveau loc, la un interval de cîteva săptămîni, o vizită regală la Londra, o vizită regală la Berchtesgaden, urmată apoi de împușcarea celui mai fanatic propăvăduitor al apropierii politice față de Germania.

- În 1939 se făceau unele gesturi importante de prietenie la adresa Germaniei : admiterea Germaniei în Comisiunea Europeană a Dunării; încheierea marelui acord economic de colaborare cu Germania ; vizita ministrului de afaceri străine al României la Berlin. În acelaș timp, însă se acceptau garanțiile anglo-franceze și se dădea liber curs activității ministrului României la Londra, care lansase zvonul fals, că România fusese obiectul unui ultimatum din partea Germaniei.

- După izbucnirea războiului, România face rînd pe rînd în favoarea aliaților, o mulțime de acte ca de exemplu : îngăduirea tranzitului prin România și îmbarcarea la Constanța a celor 70.000 kg. aur ale Bpncii Poloniei ; tolerarea dispariției din lagărele de concentrare a 3/4 din militarii poloni internați, luarea în considerare a ofertelor aliaților, relativ la despăgubiri în caz de distrugere a industriei petroliere.

În acelaș timp, pentru a căuta să se dea satisfacție Germaniei, se internau în România membrii guvernului polon refugiat la noi, se admitea eliberarea din lagăre a soldaților poloni de origină etnică germană, se intensificau exporturile de petrol în Germania.

În sfîrșit, politica de basculă sau de "abilitate" față de toți, a făcut ca vechiul regim să evite discuțiile pe baza ofertei făcută la București prin dl. Kilinger - act găsit în arhiva palatului în Mai trecut, prin care ni se garantau granițele, dacă acceptam să păstrăm o linie corectă.

Ezitatea, animozitatea și încercarea de a continua bas-

cularea ne-au dus două luni mai târziu la "ultimatul Molotov", la Viena și la Craiova.

Iată ce a însemnat o politică de basculă.

"Bascula" dvs., domnule Brătianu, ne dăduse total peste cap.

Bună sau rea, o politică nu se poate judeca decât după rezultatele ei. Ori, rezultatele politicii României din ultimii 15 ani, ne-a dus la : pierderea Basarabiei, a Bucovinei de Nord, a unei jumătăți din Transilvania și a Cadrilaterului.

Iată jocul de-a "bascula" pe care mi-l cereți mie astăzi. Joc pe care l-ați reproșat regelui Carol al II-lea; joc care ne-a dus la catastrofa politică și morală pe care mă trudes să o repar.

Las, domnule Brătianu, pe alții să judece atitudinea, într-adevăr de "basculă" pe care o aveți în toate problemele.

Voiți astăzi să ne sprijinim și pe englezi ?

Ce v-au promis ei ?

Ce noi asigurări v-au dat ei în scris s-au măcar verbal?

Nici una, nici dvs. nici d-lui Maniu și totuși, mă trimiteți să mă înțeleg cu ei și să realizez astfel la maximum, condițiile care ne vor face să pierdem sigur pe amândouă tablourile.

Ați aranjat cu englezii multe. Ce s-a ales din aceste aranjamente ?

V-au dat garanții pentru graniță.

Au asigurat și pe ale altora, pe ale tuturor în Europa.

Ce s-a ales de ele ?

Cu toate că am plătit atât de scump această politică de duplicitate, totuși, nu ați învățat nimic și perseverați în ea.

Politica de duplicitate a boierilor de la curtea basarabilor și mușatinilor, a ținut țările românești învrăjbite și în luptă între ele câteva veacuri.

Aceeași dezbinare și mentalitate, care-i făcea pe unii să "joc pe un tablou" și pe alții, pe altul, a împiedecat și întârziat atât de mult formarea blocului românesc.

Aceiași neînțelegere criminală era să răstoarne în ultimul ceas și Unirea Principatelor.

Aceiași mentalitate ne-a prezentat dezuniți în fața marelui încercări din anul 1916, care a dus la spectacolul dement dat de clica Arion, Lupu Kostaki, Mitropolitul Kanon Donici, Generalul Mustață, Verzea etc.

Aceiași stare de dezbinare, a încercat să creeze Codreanu când a făcut necugetate sale declarații politice.

În sfârșit, aceeași încercare se face și astăzi, când se caută a se împărți nația în anglo-fil și germano-fil.

Nația adevărată, Tara întreagă, domnule Brătianu, nu cunoaște decît un singur drum, cel drept și o singură atitudine, atitudinea loială.

Cine are altă mentalitate, va fi spulberat, trebuie să fie spulberat.

Luptăm astăzi cu aceeași fermitate alături de Germania, după cum am luptat în războiul trecut împotriva ei, pentru că am luptat și luptăm pentru dreptul nostru.

Luptăm cu loialitate, pentru că experiența tristă din trecut, ne-a învățat minte.

Cine nu a învățat nimic din aceste greșeli ale trecutului și reîncearcă să neaducă pe aceleași frumuri, va fi zdrobit.

Va fi zdrobit, fiindcă poporul și-a dat seama cît de scump am plătit și unde ne-a dus dezbinarea între frați. De această dezbinare și este trist că ați uitat-o, au profitat în decursul veacurilor și polonii și tătarii și turcii și ungurii și marile puteri înconjurătoare, pentru a ne înghiți.

Voiți să o luăm de la cap ?

Dar, domnule Brătianu, pentru a încheia și acest capitol vă rog să luați cuvenita lecție tot de la înțeleptul dvs. frate.

Iată ce spunea el :

"În chestiunile cele mari, în cele de ordin moral, care stăpînesc viitorul unui neam, de care sînt legate interesele lui supreme de onoare și de naționalitate, nu pot fi prețuri de tocmeală, nu pot fi motive de oportunitate ca să te hotărasci a le compromite, coborîndu-te de pe tărîmul înalt și sigur al principiilor."

Oricare ar fi vicisitudinile zilelor și anilor, oricare ar fi durata lor, vine ora răsplatei".

Intre "bascula" dvs. și "tărîmul înalt și sigur al principiiilor" poporul și eu mine nu au ezitat.

Intre politica regelui Carol al II-lea și a fratelui dvs. eu am ales una și dvs. alta.

Istoria ne va judeca și în această privință.

Domnule Brătianu,

Imi "atrageți atenția" că starea României nu este atât de bine asigurat cît cred.

Nu am crezut nici o dată că starea noastră este "strălucită" și nu am putut să cred astfel, fiindcă am simțit-o mai mult ca dvs., cari, în contrast cu cei pe cari i-ați guvernat, aveți "o stare strălucită!".

În leagănul copilăriei, nu am găsit drumul ascensiunii mele deschis, netezit și înlesnit de înaintași.

M-am ridicat prin muncă grea, am suferit eu însu-mi lipsuri și am trăit toată viața în mijlocul celor mulți, lipsiți de mijloace, nevoiași și nenorociți, nu printre aceia printre v-ați născut și v-ați mișcat dvs. toată viața.

Am suferit de această stare, nu pentru mine ci pentru toți și am dorit să nu mor, pînă nu voi contribui în limita puterilor mele la îndreptarea ei.

Este ce am făcut în toate ocaziile toată viața, este ceea ce mă lupt să fac, de cînd am luat conducerea statului.

Alții vor aprecia strădaniile mele și, Dumnezeu știe dacă voi reuși.

Nu mă dau în lături să vă afirm că pînă acum nu sînt mulțumit de ele.

Vă înșelați deci, cînd afirmați că "cred" starea poporului român și a României, strălucită.

Cred tocmai contrariu.

Cunosc lipsurile și suferințele țării, știu cine sînt vinovații și îi știe și poporul.

"Mă înșel", spuneți tot dvs., cînd "cred" că viitorul nostru este "bine asigurat".

Viitorul nostru îl asigură bine, domnule Brătianu, numai disciplina, munca, credința, unirea altruismul, lupta și solidaritatea noastră, mai ales în perioadele de grea încercare.

El nu poate să fie nici asigurat și nici compromis de un singur om.

Pentru a și-l asigura, poporul a ales lupta, și a ales-o în unanimitate și cu entuziasm.

Nu mai acei de rea credință afirmă altfel.

A ales lupta, fiindcă sentimentul de mândrie, de onoare și instinctul de conservare, îi spun că dreptatea națională se cucerește, nu se cerșește.

Lupta, domnule Brătianu, poate să nu aducă victoria, dar ea nici o dată nu umilește și nu distruge un popor.

Drepturile lui rămân în picioare și prin înfrângere, devin și mai tari.

Dvs. puteți să credeți ce voiți în această privință, eu însă cred în victorie.

Cred în victorie, fiindcă cred în drepturile noastre.

Cum însă, sînt angajat într-o acțiune de proporții imense, ai căror factori determinanți nu depind de mine, nu pot să dau asigurări că sută la sută, vom câștiga lupta pe viață și, pe moarte, în vîltoarea căreia ne găsim.

Totuși, cred în victorie și fac totul pentru ca să o smulg ; fiindcă, conducătorul care nu crede în ea, nu pune totul în joc și de aceea o pierde.

Este "jocul de-a bascula" aplicat de astă dată și în luptă de omul slab și nedecis.

Dvs. domnule Brătianu, ați vrut lupta și totuși nu credeți în victorie.

Nu știți ce vreți și nici nu aveți curajul să faceți ceea ce credeți că ar fi trebuit făcut.

Vreți înfrîngerea bolșevicilor, însă ați protestat cînd am semnat "Pactul anticomunist".

Nu voiți să mă angajez "a fond" în lupta începută ~~puta~~ împotriva anarhiei, dar vă dați seama că dacă anarhia învinge, totul este pierdut și pentru totdeauna.

Sînteți împotriva alianței cu Germania, însă vă dați seama că nu ne putem alia cu altcineva.

Vreți să fac armata și să înarmez țara, știți că armata costă foarte scump și totuși protestați în contra inflației pe cari de altfel ați practicat-o fără nici o măsură în războiul trecut și după aceea.

Mă acuzați că înfometez țara și o lipsesc de combustibil, când dau Germaniei cereale și păcură în schimbul armamentului, deși știți bine că nu pot să dau altceva și nu pot să aduc altfel armamentul.

Sînteți naționalist - cel puțin așa este fațada - și totuși luați apărarea evreilor și protestați ca și dl. Maniu, împotriva măsurilor de românizare pe care le-am luat.

Nu duceți nici o lipsă, nici de alimente, nici de combustibil, nici de îmbrăcăminte și totuși afirmați că, "murim de foame și de frig".

Afirmați că în țară este "catastrofă economică" și nici o dată afacerile dvs. și ale altora nu au fost mai înfloritoare.

Strigați că "vă impun sacrificii" și nu ați făcut nici unul personal.

Afirmați că aceste sacrificii sînt "inutile" și cu toate acestea mă acuzați că nu refac România.

Primii care au luat în brațe și au susținut revizionismul maghiar, au fost englezii;

Constatați că cu ajutorul lor și al aliaților lor, nu am putut salva granițele și condamnați pe germani.

Știți că pămîntul nostru nu produce cît ar putea fiindcă este rău lucrat, deoarece țărani au fost lăsați prin greșita politică făcută, fără inventarul viu și mort de care au nevoie, să-l lucreze și protestați când aduc tractoare.

Ați obținut de la englezi, francezi și americani, împrumuturi care ne-au umilit și ne-au ruinat și acuzați pe germani că nu ne ajută, deși ne-au dat credite pe termen lung și cu 31/2% dobîndă, fără a cere în gaj nici onoarea, nici avutul țării.

Aruncați răspunderea catastrofei din 1940 pe regele Carol II, deși știți că a guvernat cu întreg Partidul Liberal, a cărui șefie nominală, totuși ați păstrat-o.

În sfîrșit, de 2 ani găsiți că fac rău ceea ce fac și refuzați să vă luați răspunderea.

Întăresc afirmați cu următoarele precizuni :

a) În septembrie 1940, prevenindu-mă că "fac rău aducînd pe legionari la putere", m-ați sfătuit sub forma de a "mă ajuta", să fac guvernul cu oameni desemnați de dvs. și de dl. Maniu.

Pe considerațiuni, bune sau rele, asupra cărora nu este momentul să mă opresc, am declinat sfatul și v-am oferit dvs. și d-lui Maniu conducerea statului.

Ați refuzat-o și unul și altul, sub pretext că, avînd în vedere armata, numai eu puteam în momentele acelea să domin situația.

V-am asigurat concursul armatei pentru o conducere înțeleaptă și totuși nu ați acceptat.

b) Cînd am intrat în "Pactul Tripartit" m-ați dojenit din nou.

V-am răspuns invitîndu-vă să luați conducerea pentru a face politica pe care o voiți.

Ați refuzat, afirmînd că "atîta timp cît va fi război eu trebuie să rămîn la conducere fiindcă nu pot fi înlocuiți".

"Atîta timp cît va fi război", adică, atîta timp cît este greu și sînt riscuri.

Este ușor d-le. Brătianu să fi om de stat și încă cu pretenții, cînd nu ai riscuri de luat și greutăți catastrofale de învins.

Cînd este greu și sînt riscuri, vă trebuie un salahor care să muncească și un general să le ia asupra sa, dvs. rezervîndu-vă dreptul de critică, pentru ca după război să veniți dvs. sau dl. Maniu, ajutați de d-nii Costinescu, Dr. Angelescu, Boilă, Bucșan, Tătărăscu, Mihai Popovici și Zeleaski, pentru a lua de la cap munca dvs. constructivă și a pregăti un nou 1940.

Credeți și ați sperat să mă folosiți, ca instrument cu sabie, după cum ați folosit pe mareșalul Averescu și pe generalii Coandă și Văitoianu.

Eu însă, nu sînt nici Averescu și nici Coandă, iar dvs. nu sînteți Ionel Brătianu și nu ați făcut ceea ce a făcut el.

Cînd am intrat în război, cu prudența caracteristică a politicianilor valoroși, nu v-ați manifestat nici pentru, nici în contra.

După ce am reluat Basarabia și Bucovina, v-ați grăbit să-mi cereți și dvs. și dl. Maniu să mă opresc la Nistru.

V-am arătat considerațiunile militare, politice, economice și morale, pentru care nu puteam să o fac și v-am invitat, pentru a treia oară să luați conducerea, răspunderea și riscul unei asemenea acțiuni.

Bineînțeles, ați refuzat.

c) După omorurile de la Jilava și imediat după rebeliune, mi-ați trimis memorii prin care mi-arătați situația și-mi dădeți noi sfaturi.

V-am oferit să luați conducerea și să faceți cum credeți că este mai bine. Si unul și altul v-ați scuturat.

d) Luându-vă după câțiva ofițeri, fără prestigiu militar, care au deraiat după linia principiilor sănătoase, strategice, morale și politice, pe cari poate că nici nu le-au avut vreodată, mi-ați cerut să retrag armata din Rusia și m-ați îndemnat să mă "aranjez" cu Anglia și cu America.

Ar fi o greșeală și o felonie, iar greșelile și feliile se plătesc scump.

Sîntem la peste 1.500 km. de țară, drumurile sînt cum sînt, iar bate la ușă, depozitele sînt ale germanilor, căile ferate sînt în mîna lor, aviația are forța de distrugere pe care ar trebui să o cunoașteți.

Retragerea forțelor din situația lor actuală, ar însemna părăsirea frontului.

Exact ceea ce au făcut rușii în Moldova în 1917-1918.

Vă întrebați ce s-ar întîmpla, dacă Germania ar face cu noi astăzi, în caz de părăsirea frontului, ceea ce am făcut noi atunci cu rușii ?

Vă dați seama ce s-ar alege de armata noastră, de disciplina noastră, de soldații și caii noștri, de tunurile noastre, dacă am încerca în condițiile arătate mai sus, să părăsim frontul fără asentimentul comandamentului german ?

Soluția aceasta a oamenilor care la cea dintîi greutate se descurajează, ar denota ușurință, totală nepricepere militară și prostie.

Soluția ar fi și criminală dle.Brătianu, fiindcă nu s-ar prăbuși numai armata, s-ar prăbuși însăși țara, fiindcă germanii ar ocupa-o imediat și am ajunge în situația Serbiei și Greciei.

Poftiți, domnule Brătianu, vă ofer din nou conducerea statului și a guvernului.

Retrageți dvs. armata și "aranzați-vă" cu Anglia. Numai că trebuie să întreb și armata și poporul. Sînt gata să le pun această întrebare, deschis și categoric, dacă și dvs. sînteți gata să vă luați răspunderea.

A mă fi "oprit la Nistru" și a "retrage astăzi forțele din Rusia", însemnează pentru un om care mai poate încă judeca, a anihila dintr-odată total toate sacrificiile făcute de la trecerea Prutului, acțiune în contra căreia nu v-ați pronunțat public, însemnează a ne dezonora pentru vecie ca popor; însemnează a creia țării, în cazul victoriei Germaniei, condiții dezastruoase, fără a ne asigura, în cazul victoriei ruse, nici provinciile pentru care luptă și avem datoria sacră să luptăm, nici granițele care vor voi să ni le mai lase rușii, nici libertățile noastre și nici măcar viața familiilor și a copiilor noștri; în sfîrșit însemnează, din cauza nestabilității și a felonii pe care mă sfătuiți să o practic, și aceasta este cea mai mare crimă, a asigura țării în viitoarea comunitate europeană, o poziție morală, care îi va ridica drepturile idealurilor sale și ar putea să-i fie chiar fatală.

Gestul pe care mi-l cereți să-l fac d-le Brătianu, va face din neamul românesc o victimă a tuturor, fiindcă concomitent cu dezorganizarea, prăbușirea și distrugerea armatei, ar începe instaurarea anarhiei în țară.

Comuniștii, legionarii, jidanii, ungurii, sașii, ar începe agitațiile, lupta, distrugerea ordinii, a liniștei, pentru a profita de ocazie, pentru a da ultima lovitură de picior, unui neam care, cu adevărat, ar merita calificativul de netrăb-nic.

Ungurii ar ocupa imediat restul Ardealului.

Iată, d-le Brătianu, la ce ar da naștere, gestul pe care mi-l cereți să-l fac.

Ar fi, gestul nefericit al unui soldat lipsit de onoare și al unui om de stat, nu numai inconștient, dar nebun.

Conducătorul nefericit al Franței și mai nefericite de azi, a declarat într-o recentă chemare la realitate a unui popor, care a căzut și el victimă josnică a unei guvernări venale judeo-democratice și masonice, care are convingerea că

Rețuturile dosare contin 85 file și
a fost recepționat de la urma stauri

19.05.2003

H. H. H.